

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Anden behandling af lovforslag nr. L 247: Forslag til lov om ændring af lov om spillekasinoer.

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 30/3 2000. Første behandling 13/4 2000. Betænkning 18/5 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Kim Behnke (FRI):

Jeg skal blot meddele, at vi naturligvis fortsat støtter lovforslaget. Men i forbindelse med afgivelsen af betænkning fra Folketingets Retsudvalg var der et par udestående problemer, som vi af hensyn til Folketingets tidsplanlægning valgte at udskyde, så vi kunne få andenbehandlingen i dag, og jeg skal derfor anmode om, at forslaget går tilbage til fornyet udvalgsbehandling, så vi i eftermiddag kan afgive en tillægsbetænkning over lovforslag nr. L 247.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Formanden:

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Anden behandling af lovforslag nr. L 277: Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 12/4 2000. Første behandling 3/5 2000. Betænkning 11/5 2000).

Der var stillet 18 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslagene sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Peter Skaarup (DF):

Som ved tidligere lejligheder her i Folketinget vil Dansk Folkeparti godt meddele, at vi bestemt ikke i den sidste ende kan støtte dette forslag. Vi mener, at den måde, Folketinget i dag håndterer tildeling af dansk indfødsret på, er ude af trit med det, der står i grundloven.

Vi mener, at den måde, man skal gøre det på, er, at Folketinget for hver enkelt ansøger tager stilling til, om vedkommende skal have dansk indfødsret eller ej, og det sker altså ikke i dag med den måde, man behandler sagerne på fra Folketingets side. Man gør det ved hjælp af cirkulærer, hvor et flertal har sat sig ned og aftalt, hvordan det skal foregå. Der er en stor grad af automatik i det, og det betyder, at utrolig mange af de personer, der er i forslagene, helt automatisk får dansk indfødsret, selv om de enten har begået kriminalitet eller har stor gæld til det offentlige og ikke kan klare sig selv og på forskellig vis ikke opfylder de krav, som nødvendigvis bør stilles, for at man kan blive statsborger i et land som Danmark.

Vi er arge modstandere af den måde, tingene foregår på, og Folketinget skal senere i dag i forbindelse med behandlingen af et forslag fra Dansk Folkeparti tage stilling til, om det kan være rigtigt, at Folketinget ikke længere kan få de oplysninger, der skal ligge til grund for at stille ændringsforslag til indfødsretslovsforslag. Vi har i Dansk Folkeparti gennem så lang tid, jeg kan huske, og det er utrolig lang tid, haft mulighed for at stille ændringsforslag, nemlig når det gælder personer, der ikke kan forsørge sig selv, og personer, der har gæld til det offentlige. Vi har altid ønsket at stille ændringsforslag, der tager de personer ud af indfødsretsforslagene, men det kan vi ikke længere få lov til, fordi et flertal af partier her på Christiansborg bl.a. regeringspartierne og Venstre, har aftalt, at de oplysninger ikke længere kan fremlægges.

Vi synes, det er drønærgerligt, fordi det hindrer en ordentlig parlamentarisk behandling af forslag om tildeling af dansk indfødsret, og vi tror, at man på et eller andet tidspunkt bliver nødt til at rette sig efter den store debat, der er rundtomkring i det danske samfund om den måde, vi tildeler dansk indfødsret på. Men efter Dansk Folkepartis opfattelse bør vi allerede nu tage de initiativer, der skal til, for at et demokratisk fungerende Folketing kan stille de æn-

dringsforslag, som der har været mulighed for tidligere.

Vi forstår ikke, at man på den måde nægter Folketinget de nødvendige informationer for at kunne stille ændringsforslag, og vi håber, at regeringen senere i dag vil give tilsagn om, at de oplysninger bliver tilgængelige fremover. Under alle omstændigheder støtter vi alle de ændringsforslag, der er stillet, men der kunne være stillet mange flere ændringsforslag, hvis vi havde haft de oplysninger, der skal til.

Tom Behnke (FRI):

Vi har i Frihed 2000 nøje set på de ændringsforslag, der er stillet, og vi er nået frem til, at vi kan støtte alle ændringsforslagene med undtagelse af ændringsforslag nr. 6, som vi ikke kan tilslutte os.

Når vi kigger på ansøgerne i et lovforslag som dette, er der fire kriterier, som vi mener, ansøgerne skal opfylde, for at de efter vores mening er berettigede til og egnede til at modtage dansk statsborgerskab. For det første er det vores opfattelse, at ansøgerne skal være gældfri over for det offentlige, og det er også vores opfattelse, at ansøgerne skal kunne beherske det danske sprog i skrift og tale, at ansøgerne skal være selvforsørgende, og at ansøgerne har afholdt sig fra at begå kriminalitet.

Med hensyn til spørgsmålet om selvforsørgelse er vi jo i den situation, som også hr. Peter Skaarup nævnte, at et flertal i Folketinget ikke ønsker, at Indfødsretsudvalget skal have de nødvendige informationer til sin rådighed, når det skal vurdere ansøgerne, og derfor kan de oplysninger simpelt hen ikke komme til udvalget. Selv om man stiller spørgsmål, bliver der meddelt fra ministeriets side, at de oplysninger er man ikke i besiddelse af, da man ikke har samlet dem sammen, og det har man ikke gjort, fordi et flertal i Folketinget ikke ønsker, at Indfødsretsudvalget skal have de oplysninger. Det er selvfølgelig beklageligt, men vi har altså været nødt til at forholde os til resten af de kriterier, som vi har stillet op, når vi skal diskutere og tildele dansk statsborgerskab.

Når vi kigger på spørgsmålet om kriminalitet, er man med dette lovforslag oppe på, at 5 pct. af ansøgerne har begået endda meget grov kriminalitet. Det synes vi er stærkt problematisk, og da alle Folketingets medlemmer jo ikke sidder i Indfødsretsudvalget, men alle Folketingets medlemmer skal stemme om ændringsforslagene, finder vi i Frihed 2000, at det er væ-

sentligt, at Folketingets medlemmer ved, hvad det er for nogle personer, vi skal stemme om nu om lidt og ved tredjebehandlingen.

Som sagt er der 5 pct. af ansøgerne, der har begået kriminalitet, endda meget grov kriminalitet. Det drejer sig bl.a. om ét tilfælde af manddrab, 10 tilfælde af vold, syv tilfælde af vold mod sagesløs og fem tilfælde af kvalificeret vold, dvs. vold af særlig farlig karakter eller vold med skade på legemet til følge.

Der er otte tilfælde af vold mod personer i offentlig tjeneste, der er et tilfælde af røveri, der er to tilfælde af blufærdighedskrænkelser, der er seks af ansøgerne, der er dømt for voldtægt, den ene af ansøgerne endda for voldtægt mod et barn under 12 år, der er et tilfælde af forsættelig brandstiftelse, der er et tilfælde af anden kønslig omgang med barn under 15 år, der er en, der er dømt for fredskrænkelser, en for samleje med institutionsanbragt, et tilfælde, hvor der forvoldt fare for liv eller forlighed, et tilfælde af legemsbeskadigelse med døden til følge, et tilfælde af legemsbeskadigelse i øvrigt, og et tilfælde af alfonseri.

Men det er ikke alt, hvad de af ansøgerne, der her er taget ud, har begået; der er flere forhold, der gør sig gældende. Under berigelse af der bl.a. fem tilfælde af tyveri, syv tilfælde af bedrageri, seks tilfælde af mandatsvig, et indbrud, der er 12 tilfælde af hæleri, tre tilfælde af socialt bedrageri, 21 tilfælde af dokumentfalsk, to tilfælde af ulovlig omgang med hittegods, så er der et brugstyveri og seks tilfælde af butikstyveri, overtrædelse af skattekontrolloven, et tilfælde af underslæb. Men ud over det er der også to, der er dømt for falsk anmeldelse eller falsk forklaring for retten, der er tre tilfælde af våbenlovovertrædelse, to tilfælde af færdselslovovertrædelse, fire tilfælde af udlændingelovovertrædelse, og af dem er minimum tre dømt på baggrund af menneskesmugling.

Der er tre tilfælde af overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, to tilfælde af spiritus- og promillekørsel, seks tilfælde af hærværk og groft hærværk, der er et tilfælde af bigami, der er fem tilfælde af narkotikasmugling, og der er et tilfælde af overtrædelse af politivedtægten.

I alt giver det 143 lovovertrædelser, og det er altså fem pct. af ansøgerne på lovforslaget, der står for det. Det betyder så også, at nogle af ansøgerne har begået flere kriminelle handlinger og ikke har nøjedes med at begå én. Bl.a. er en ansøger først idømt fem måneders fængsel for overtrædelse af narkotikalovgivningen, tidligere

idømt fire måneders betinget fængsel for ulovlig omgang med hittegoods, dokumentfalsk, uretmæssig brug af dokument og overtrædelse af udlændingeloven, og så i øvrigt også idømt en betinget dom for dokumentfalsk.

En anden ansøger er idømt betinget dom for hæleri, 30 dages fængsel for vold mod sagesløs, 60 dages betinget hæfte for vold med skade på legeme eller helbred til følge og hærværk. Så det er altså nogle ansøgere, som for nogles vedkommende virkelig er gået til den, om jeg så må sige, som har et længere kriminalregister bag sig, og det er selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt.

Men ud over de tilfælde, der er nævnt her, er der så alle de tilfælde, hvor ansøgere har begået kriminelle handlinger, men hvor de »kun« er idømt en bøde, en advarsel eller et tiltalefraval. De eksempler, der her er nævnt, er kun de tilfælde, hvor ansøgerne er blevet idømt en frihedsberøvende straf, altså de groveste af overtrædelserne, og der udgør de fem pct. af ansøgere.

Jeg synes, det er væsentligt, at Folketingets medlemmer ved, hvad det er for ansøgere, man skal stemme om om lidt. Vi har i Frihed 2000 den opfattelse, at hvis man har begået manddrab eller voldtægt mod en under 12 år eller anden kønslig omgang med en under 15 år f.eks., så er det vores opfattelse, at så skal man ikke kunne opnå dansk statsborgerskab. Vi har den klare opfattelse, at så har man for tid og evighed mistet retten til at få dansk statsborgerskab. Vi håber, at Folketingets medlemmer i det mindste vil overveje, om det er hensigtsmæssigt, at vi ser igennem fingre med selv så grove kriminelle handlinger.

Helge Adam Møller (KF):

Grundloven fastsætter jo, og det har den gjort, lige siden vi fik den første grundlov i 1849, at Folketinget, og det vil sige hvert enkelt medlem, skal afgøre her i Tinget, hvem man synes, der skal have dansk statsborgerskab, og måske især, hvem der ikke skal have det. Og jeg vil godt knytte et par bemærkninger her til andenbehandlingen, for der er jo en række ændringsforslag, hvoraf mange af dem er stillet af den konservative folketingsgruppe.

Jeg ved fra tidligere behandlinger, at der er et flertal, der stemmer imod, heriblandt Venstres folketingsgruppe. Det har glædet mig lidt, at Venstre nu har stillet et ændringsforslag, som selvfølgelig får fuld støtte fra De Konservative og en række andre partier, hvor man piller 13

personer ud, som har begået særlig alvorlig personfarlig kriminalitet, eksempelvis voldtægt og andet. Det er jo godt nok.

Men, men, men – og jeg kigger direkte på Venstres folketingsgruppe – kan det virkelig være rigtigt, at Venstres folketingsgruppe fortsat om lidt vil stemme for, at folk, der er fyldt 65 år, og som har boet i Danmark i mere end 15 år, som har alle deres normale evner osv., men som ikke kan tale ét eneste ord dansk, alligevel får dansk statsborgerskab?

Hvis man ikke synes, at det er rigtigt, at man skal blive dansk statsborger, når man er normal, sund og rask, bare fordi man er fyldt 65 år og ikke kan tale et ord dansk, så må man altså stemme for det konservative ændringsforslag.

Man må også stemme for det konservative ændringsforslag, hvis man synes, det er urimeligt, at folk, der har været udvist fem eller ti år for alvorlig kriminalitet og så kommer tilbage efter de fem eller ti år, så alligevel kan blive danske statsborgere; det stemmer Venstres folketingsgruppe ifølge betænkningen for om et øjeblik.

Og når vi har taget de alleralvorligste kriminelle fra, så lad mig nævne bare fire eksempler på, hvad Venstres folketingsgruppe også stemmer for om et øjeblik, hvis man ikke kommer tilbage i den borgerlige fold og til de holdninger, som man altid har haft, troede jeg. Man stemmer altså for, at en person, som er idømt 10 måneders fængsel for legemsbeskadigelse med døden til følge, bliver dansk statsborger. Man stemmer endvidere for – det er lb.nr. 678 – at en, der er blevet idømt 6 måneders fængsel for vold mod sagesløs og bedrageri, senere idømt 3 måneders fængsel for samleje med en institutionsanbragt, også får dansk statsborgerskab. Han er nemlig ikke omfattet af Venstres forslag.

Man stemmer endelig for, at en, som er idømt 6 måneders fængsel for legemsbeskadigelse og overtrædelse af våbenloven, bliver dansk statsborger. Og endelig som den sidste: Man stemmer for, at en, der er idømt 9 måneders fængsel for brandstiftelse og hærværk, også bliver dansk statsborger.

Jeg slutter med at anerkende, at Venstre nu har pillet 13 af de allergroveste ud, men alle dem, der har begået brandstiftelse, hærværk, forsøg på samleje med en institutionsanbragt under 15 år – og det kalder jeg altså også meget groft – stemmer man om et øjeblik for kan blive danske statsborgere, plus dem, der ikke kan tale ét ord dansk.

Det synes jeg er for dårligt, og jeg håber, at Venstre hurtigt kommer tilbage og stemmer, som jeg er sikker på at samvittigheden byder de fleste Venstremedlemmer at stemme.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil bare bede hr. Helge Adam Møller om at bekræfte, at hvis retningslinjerne havde været præcis, som Det Konservative Folkeparti ønskede det i de forhandlinger, vi havde med retningslinjerne, så ville en lang række af de emner, som hr. Helge Adam Møller her remser op, alligevel have fået dansk statsborgerskab, hvis retningslinjerne var blevet præcis, som Det Konservative Folkeparti ønskede.

(Kort bemærkning).

Dorte Bennedsen (S):

Det var en ordentlig svada, vi fik fra hr. Helge Adam Møller og for lidt siden fra hr. Tom Behnke. Jeg vil sige, sådan ligesom for at bringe tingene i proportioner, at vi har et bilag her fra udvalget, hvor vi har fået en liste over folk, der har været idømt ubetinget eller betinget straf. Det drejer sig om 97 personer, hvoraf de 69 har fået betingede straffe.

Der er 13 personer på dette lovforslag, som har fået en ubetinget fængselsstraf på 3 måneder eller mere. Men det hører med i det billede, og det glemte de herrer før at understrege, at disse domme ligger mellem 10 og 20 år tilbage.

Så det, man her taler for, er altså: én gang en overtrædelse – aldrig nogen sinde dansk statsborger. Det er ikke et synspunkt, vi deler i Socialdemokratiet. Vi mener det faktisk alvorligt med, at man på enhver måde skal forsøge at resocialisere folk, og når folk i øvrigt har holdt sig på måtten i mellem 10 og 20 år, synes vi faktisk, at det ville være meget urimeligt at rive dem deres gamle dom i næsen og sige: Du kan aldrig nogen sinde blive dansk statsborger.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Venstre har indgået aftale med en række partier om retningslinjer for tildeling af dansk statsborgerskab. De retningslinjer står vi selvfølgelig ved. De indeholder en lang række karenstider for de personer, som har været straffet; de indeholder nogle regler for, at man i visse situationer frafalder kravet om at kunne dansk, fordi de pågældende personer måske har været blind,

døve eller på anden måde ude af stand til at tilegne sig det danske sprog.

Vi mener også, der er en aldersgrænse for, hvornår man kan kræve, at forskellige ting er i orden. Det skal der ikke herske tvivl om. Den aftale om de retningslinjer står Venstre ved. Men vi har i dag stillet 13 ændringsforslag vedrørende sager, som har været til konkret behandling i Indfødsretsudvalget, og hvor Venstre har stemt imod, fordi de sager efter Venstres opfattelse ikke kan betinge dansk statsborgerskab.

Det var til orientering for hr. Helge Adam Møller.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Først til hr. Søren Søndergaard: Nej, det kan jeg ikke bekræfte. Og hvis hr. Søren Søndergaard vil se, hvad der har været den konservative holdning og for den sags skyld også Venstres holdning for et par år siden, så kan hr. Søren Søndergaard bare se på det beslutningsforslag, vi i fællesskab lagde frem i Folketinget, med de ting, vi ønskede ændret.

Til hr. Erik Larsen: Jeg har da forståelse for, at man har indgået et forlig, og så længe man er med i et forlig, så holder man det; det er klart. Jeg kan ikke forstå, man gik med i forliget, og jeg håber, Venstre forlader forliget, når man får mulighed for det.

Også til hr. Erik Larsen: Det er ikke rigtigt, det med de 65-årige; det er dem, der er blinde og døve og ikke har mulighed for det. De får jo dispensation også efter konservativ mening. En person, der eksempelvis har fået skåret tungen ud under tortur, kan selvfølgelig ikke lære at tale dansk, og han skal alligevel have mulighed for at være dansk statsborger, hvis han ellers opfører sig ordentligt.

Det, vi taler om her, er, at Venstre accepterer, at sunde, velfungerende og raske udlændinge, som er fyldt 65 år, den dag, de er fyldt 65 år, kan blive danske statsborgere, hvis de har boet her i over 15 år, selv om de ikke kan tale ét ord dansk.

Hvis man har boet her i over 15 år og er sund og velfungerende og rask og ikke kan tale ét ord dansk, så er der én årsag til det, og det er, man ikke har gidet at lære det. Dem belønner Venstre med dansk statsborgerskab; det gør De Konservative ikke.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Ja, altså Enhedslisten har jo ikke nogen aktier i det her. Vi var ikke med i det forlig, som blev indgået. Vi respekterer, at der var et flertal, der lagde nogle retningslinjer. Derfor accepterer vi også, at de retningslinjer gælder for alle, ligesom vi også accepterer, at loven skal gælde, også selv om vi ikke har stemt for loven. Det er anderledes med Det Konservative Folkeparti.

Men det, som er pointen, vil jeg sige til hr. Helge Adam Møller, er, at i de forhandlinger, der var, var der næsten enighed inklusive Det Konservative Folkeparti. Men til sidst valgte Det Konservative Folkeparti at stå uden for aftalen, fordi man fremlagde nogle tilføjelser, som man ultimativt ville have med.

Det, jeg kan konstatere, er, at selv om Det Konservative Folkeparti havde fået de tilføjelser med, ville der være en række af de eksempler, som vi har hørt her i dag, der ville have fået dansk statsborgerskab. Derfor er det hykleri fra hr. Helge Adam Møllers side.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan sige til hr. Søren Søndergaard, at det forlig, der tegnede sig på et tidspunkt, blev klart underkendt i den konservative gruppe. Det var ikke og ville aldrig nogen sinde blive konservativ politik. Det er sagen; derfor står vi uden for forliget. Vi synes ikke, det er godt, og vi synes, det er urimeligt.

Formanden:

Hr. Søren Søndergaard – sidste runde.

(Kort bemærkning).

Søren Søndergaard (EL):

Det er fuldstændig rigtigt, og efter at det var blevet underkendt i den konservative gruppe, kom Det Konservative Folkeparti tilbage med nogle konkrete ændringsforslag. Betyder det, at hvis de ændringsforslag var blevet godkendt, så havde man stadig væk ikke tilsluttet sig forliget? Det var da en besynderlig måde at forhandle på.

Formanden:

Så går vi tilbage til ordførerrækken. Hr. Knud Erik Hansen.

Knud Erik Hansen (SF):

Det er jo ikke første gang, vi har diskuteret denne sag, og det er ikke første gang, at disse argumenter lyder her fra talerstolen. Men når de nu gør det en gang til, så vil jeg godt understrege, hvad der er SF's principielle holdning til disse sager.

Det er vores holdning, at hvis man bor i Danmark, ikke har dansk statsborgerskab og laver noget kriminelt, ja, så skal man selvfølgelig straffes efter gældende lov, og man skal så også efterfølgende vise, at man kan leve på værdig vis i det danske samfund. Sådan er reglerne.

De mennesker, vi snakker om her, er personer, der har lavet noget kriminelt, meget ofte i nogle tilfælde meget grov kriminalitet, men som faktisk i 10-20 år har vist, at de kan leve værdigt i det danske samfund.

Vi synes, det er uværdigt, at man så skal straffe dem ekstra og forfølge dem for en handling, der går 10-20 år tilbage, når de faktisk har vist, at de kan leve på værdig vis i det danske samfund. Derfor støtter vi forslaget her. Vi synes, vi skal give folk en chance for at blive fuldt integreret i det danske samfund, når de gerne vil det og de faktisk har vist, at de også kan leve op til det i 10-20 år.

Arne Melchior (CD):

Jeg skal først rette et par fejl, som hr. Peter Skaarup gjorde sig skyldig i i sin ordførertale. Han sagde: Folketinget tildeler mennesker dansk statsborgerskab pr. automatik.

Hr. Skaarup er vel vidende om, at dette er usandt. Der er i timer og måneder gennemforhandlet et regelsæt, som har stort flertal i Folketinget, og det er efter dette regelsæt, statsborgerskab tildeles. Så der er ikke nogen som helst automatik. Alt er forudset, alt bliver nøje behandlet efter gældende regler.

Ligeledes sagde hr. Skaarup, at man – dette her forfærdeligt upersonlige ord »man« – nægter Folketinget indsigt. Jeg ved ikke, hvem denne »man« er, men jeg kan da oplyse, at det, hr. Skaarup formentlig mener, er Folketingets flertal.

Folketinget kan få alle de oplysninger, Folketinget vil have, hvis det beslutter at ville have dem, men når et flertal beslutter noget andet, så er det selvfølgelig den beslutning, der gælder.

Så skal jeg gøre opmærksom på den gigantiske misforståelse, som også omfatter hr. Helge Adam Møller, forstå det, hvem der kan. Den rod, han rundet af, burde faktisk tilslige noget

andet, men det er altså sagt som en venlighed og som en kompliment og som udtryk for en dobbelt skuffelse over, at han kan sige det, han siger her i dag.

Han taler om at belønne folk med dansk statsborgerskab. Jeg ved ikke, om det var en belønning, da hr. Helge Adam Møller blev dansk statsborger, eller om det var en foræring. Det var det vel snarere. Jeg går ikke ud fra, det var en belønning. Jeg ved heller ikke, om han har gjort sig fortjent til at få en sådan belønning. Det skal jeg helt give afkald på at bedømme.

Men hvad er det for noget med, at det er en belønning eller en blåstempling? Det er der overhovedet ikke tale om. Der er masser af danske forbrydere. Der er masser af danskere, som har været danske, fra de kom ud af mors liv, som har siddet i spjældet i mange år. Ja, vi har haft et medlem i dette Folketing, som har haft en ubetinget flerårig fængselsdom, men derefter alligevel blev anset for værdig til at være medlem af Folketinget, skønt Folketinget jo har den mulighed at erklære personer ikke-værdige.

Tag dette som eksempel på, at der ikke ligger nogen blåstempling eller godkendelse eller præmiering i, at man tildeler et menneske statsborgerskab. Således som verden er indrettet, betyder det, at man har statsborgerskab, at man har bevægelighed, at man har fri bevægelighed over grænserne.

Det giver så nogle rettigheder, og det giver nogle pligter, men vi kan da ikke – som jeg tror, det var hr. Behnke der sagde – gøre os til dommere og for tid og evighed fradømme, hindre et medmenneske, som har begået en forbrydelse, i at få et statsborgerskab; et menneske, som har fået sin dom, udsonet sin straf, derefter fået en lang ekstra karantæne, som fru Dorte Bennedsen rigtigt var oppe at gøre opmærksom på, 10-20 års ekstra karantæne. Men det er ikke nok for hr. Behnke og hr. Skaarup. Næ, de vil for tid og evighed sige: Den gave, jeg fik ved min fødsel, under jeg ikke mit medmenneske. Han/hun skal være ringere stillet resten af sine dage, end jeg selv er.

Hvad er det for et hovmod? Hvad er det for en indbildskhed? Vist er det da en lykke at kunne være dansk statsborger; den lykke har jeg, og den har jeg haft fra den 22. oktober 1924. Men jeg skal ikke takke Folketinget. Jeg skal ikke takke Det Konservative Folkeparti eller Dansk Folkeparti for, at jeg har denne gave. Det er en menneskeret, og det er en menneskeret for

et menneske, der har forsyndet sig, har udstået sin straf, så at blive behandlet på lige fod med andre mennesker, således som det medlem af Folketinget, som både hr. Skaarup og hr. Behnke har været kolleger med her i Folketinget, blev det.

Jeg understreger, fordi denne forhandling jo som al anden forhandling her i salen er offentlig, at det er usandt, groft usandt at sige, at Folketinget i flæng og uden indsigt og uden behandling tildeler statsborgerskab. Det sker efter demokratisk vedtagne regler; det sker efter humanistiske principper, og al anden påstand er usandhed.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg vil sige til hr. Arne Melchior, at nu er der jo ingen grund til at hidse sig op over det her. Vi er bare ikke enige, og det må vi erkende. Men der er ingen grund til at køre op på de helt store nagler af den årsag.

Hr. Arne Melchior siger, at det her er ikke et samlebandsprodukt; det er ikke noget, vi gør i flæng; det er ikke ret mange; det er ikke så voldsomt, det, vi taler om her.

Men må jeg ikke godt sige til hr. Arne Melchior, at grunden til, at jeg siger, at det er på kanten af grundloven, den måde, Folketinget gør det her på, er jo, at da grundlovens fædre lavede den her fine grundlov, som vi har og har haft den store nytte af, da gav man på det tidspunkt måske 5 eller 10 eller 50 statsborgerskaber, og da havde man mulighed for at gennemgå og se: Er det nogen, der er berettiget til at få dansk statsborgerskab?

Men det, vi gør nu, det, vi gør i år, er, at vi giver statsborgerskab til 15.850 personer. Alene på det her lovforslag er det 2.001 voksne, det er 1.475 børn. Hvordan søren kan Folketinget på nogen måde gå ned i detaljer omkring de her forhold? Det er fuldstændig umuligt, må jeg sige til hr. Arne Melchior.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan forstå på hr. Arne Melchior og CD, at det nærmest er en ret, man skal have, at blive dansk statsborger, hvis man ønsker det. Hvis man har været japaner, svensker eller amerikaner hele sit liv og så ønsker at blive dansk statsborger, skal man nærmest have et statsborgerskab pr. automatik. Den holdning har vi ikke. Den har vi ikke, må jeg sige til hr. Arne Mel-

chior. Det er nok dér, vi fundamentalt adskiller os.

Statsborgerskab er noget, man får, den dag man bliver født. Hvis man bliver født i Japan, så bliver man japaner, i Danmark dansker og i Sverige svensker. Så kan man, hvis man bor i et andet land i tilstrækkeligt mange år og har gjort sig fortjent til det, ansøge om at forlade sit gamle statsborgerskab, sige: Jeg vil ikke være japaner mere, jeg vil godt være dansker.

Og det mener vi man skal opfylde nogle kriterier for. Vi mener, at man skal kunne tale sproget. Vi vil ikke gøre japanske eller svenske statsborgere til danske statsborgere, hvis de ikke kan sige et ord på dansk, og vi vil heller ikke gøre dem til danske statsborgere, hvis de har begået grov og alvorlig kriminalitet.

Det vil hr. Arne Melchior, men dér siger vi: I må beholde jeres eget statsborgerskab. I kan få lov til at bo i Danmark, det kan I. Men I skal søreme ikke være danske statsborgere, hvis I går og voldtager; hvis I ikke kan tale sproget osv. Det er da også grotesk at gøre folk til danskere og give dem valgret til eksempelvis Folketinget, hvis de ikke kan tale eller læse ét ord dansk. Hvordan skal de så vide, om skulle stemme på hr. Arne Melchior eller på hr. Helge Adam Møller? Det bliver svært.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg bliver nødt til at understrege meget kraftigt over for hr. Arne Melchior, at jeg gør mig ikke til domsmand eller til dommer over det her. Det er ikke mig, der dømmer. De ansøgere, der har begået disse meget grove kriminelle handlinger, har dømt sig selv.

Man kommer jo ikke ved et tilfælde til at voldtage en person under 12 år. Det er jo ikke noget, man kommer til lige pludselig: Hov! Det var ikke med vilje. Man gør det fuldt ud bevidst med fuldt overlæg. De, der bliver dømt for kriminelle handlinger her i landet, udfører dem med fuldt overlæg. For hvis man ikke har det fornødne forsæt, bliver man ikke dømt.

Så de pågældende personer har altså helt frivilligt selv bedt om ikke at kunne modtage dansk statsborgerskab, hvis det stod til Frihed 2000. Men det gør det ikke. Og det ved de også godt. De ved godt, at hvis det står til hr. Arne Melchior og andre, så kan man gøre hvad som helst, og så får man dansk statsborgerskab alligevel. Det er vi dybt, dybt uenige i.

Og hvad angår det, at det så ikke skal kunne opnås for tid og evighed, vil jeg bare sige, at når vi taler om dem, der har begået drab, voldtægt og lignende, så mener vi ikke, at de skal opnå dansk statsborgerskab på noget som helst tidspunkt.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Hr. Skaarup siger, at man ikke skal hidse sig op. Det må enhver vel selv om. Jeg synes, der er grund til at hidse sig op. Jeg personlig bliver ophidset, når nogle kræver bedre behandling for sig selv, end de tildeler medmennesker. Så synes jeg der er grund til at råbe højt vagt i gevær.

Og så bragte hr. Skaarup igen grundloven ind. Grundloven bliver ikke overtrådt, og der er intet udemokratisk, uparlamentarisk eller lovstridigt, selvfølgelig ikke, i den adfærd, Folketingets flertal viser.

Så taler hr. Helge Adam Møller om, at jeg mener, at hvis en japaner pludselig har lyst til at blive dansk statsborger, så skal han kunne blive det. Men hr. Helge Adam Møllers fremstilling af situationen er jo helt forkert. Formentlig 99 procent af de folk, det drejer sig om i denne lovgivning, er jo uden statsborgerskab, eller de har et statsborgerskab i et land, som forfølger dem af racistiske grunde, af religiøse grunde, af politiske grunde. Det er jo sandheden. Det er jo netop folk, der ikke kan vende tilbage til det fødeland, de har, således som vi andre kan. Og derfor er der overhovedet ikke nogen sammenligning i det billede, som hr. Helge Adam Møller fremmaner.

Og så taler hr. Tom Behnke om, at forbrydelse er begået med fuldt overlæg. Jeg har for tiden en sag, hvor en person, der var 2 dage mere end 18 år, lod sig lokke til et røveri, og han har nu i mange år ikke kunnet få dansk statsborgerskab. Det er han ked af, og det appellerer han, osv., osv. Han har for længst fortrudt, han har for længst udstået sin straf, han har for længst fået sig en uddannelse og er en hæderlig borger i dette land. Man skulle tro, at selv hr. Behnke kunne forstå, at et menneske kan bedre sig.

Jeg tror nok, at den etik og moral, vi har her i landet, går ud på ikke at dømme nogen for tid og evighed, men at når straf er udstået, så at tilgive og behandle human.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nu virker det, som om hr. Arne Melchior er faldet lidt ned igen.

Hr. Arne Melchior siger, at der intet udemokratisk, intet uparlamentarisk er i den behandling, vi f.eks. har i forbindelse med det lovforslag, nr. L 277, vi behandler i dag, med 2.000 voksne og 1.400 børn, der får dansk statsborgerskab.

Må jeg så spørge hr. Arne Melchior: Betyder det, at CD er enig med Dansk Folkeparti i, at vi fremover skal have alle oplysninger frem om, hvorvidt der er personer, der ikke kan klare sig selv, personer, der har gæld til det offentlige, oplysninger, som vi i dag ikke kan få frem?

Vi har fra Dansk Folkepartis side senere i dag et forslag til behandling, der indebærer, at vi igen – for de muligheder er nemlig frataget os – kan få alle de oplysninger frem, så vi kan stille ændringsforslag på demokratisk og parlamentarisk facon. Den ret har et flertal i Folketinget nægtet os, herunder hr. Arne Melchiors parti.

Så er det, jeg spørger for at sikre det, som hr. Arne Melchior siger med, at det skal ske demokratisk, det skal ske parlamentarisk: Vil det så ikke være rimeligt, at vi fra Dansk Folkepartis side får mulighed for at stille de ændringsforslag fremover?

Det var dog en let sag at give mulighed for.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Hr. Arne Melchior er jo tilsyneladende undskyldt i sine bemærkninger, når han stort set ikke ved, hvad vi taler om, når hr. Arne Melchior kan fremhæve her fra talerstolen for tre minutter siden, at mindst 99 procent af alle dem, der står på lovforslaget, det er 2001, sikkert er folk, der ikke har noget statsborgerskab, eller som er flygtet og derfor ikke har mulighed for at vende hjem.

Nej, det er ikke 99 procent, det er et meget lille mindretal, der enten er flygtninge eller ikke har statsborgerskab. Det kæmpestore flertal af dem er svenskere, englændere, amerikanere og familiesammenførte tyrkere eller pakistanere, hvor der ikke er tale om nogle, der er flygtet, men om nogle, som gifter sig med en anden tyrk eller pakistaner her, eller det er en svensker eller en amerikaner eller englænder, som gifter sig med en dansk kvinde eller mand og så ønsker at få statsborgerskab, og det synes vi er fint og godt.

Vi stemmer for 1.900 af de her 2.000, nemlig for alle dem, der har gidet lære sproget, og dem, der ikke har begået grov kriminalitet, men det sidste lille mindretal på under 100, som ikke gider lære sproget, og som har begået grov kriminalitet, siger vi nej til. Det er det lille mindretal.

Men dem siger hr. Arne Melchior også ja til, selv om de ikke har gidet lære sproget, selv om de har begået grov kriminalitet, og selv om de er statsborgere i deres eget land.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg bliver nødt til af hensyn til informationen om, hvad det er, vi diskuterer, at gøre hr. Arne Melchior opmærksom på, at der jo altså ikke er nogen af disse ansøgere, som har et retskrav på at få dansk statsborgerskab. Det lyder, som om hr. Arne Melchior har den opfattelse, at det et eller andet sted i dansk lovgivning fremgår, at ansøgerne har et retskrav på at få dansk statsborgerskab. Det har de ikke. Det står ingen steder.

Tværtimod fremgår det jo klart og tydeligt af grundloven, at Folketinget skal foretage en individuel behandling, at vi skal behandle hver enkelt ansøgning og tage stilling til hver enkelt ansøger, og det er jo det, vi gør. I den forbindelse har vi fra Frihed 2000's side foreslået, at nogle af ansøgerne skal udgå af lovforslaget, inden vi stemmer om det ved tredje behandling.

I vores vurdering af, hvem der skal have dansk statsborgerskab, og hvem der ikke skal have det, har vi lagt nogle kriterier til grund. Det kan godt være, hr. Arne Melchior er uenig med os, og det er fint nok. Det er fint nok, at hr. Arne Melchior har den opfattelse, at alle, der kommer til Danmark, skal have lov til at være her, og at alle, der søger om dansk statsborgerskab, skal have lov til at få det og helst allerede dagen efter. Det er fint nok. Det er hr. Arne Melchiors holdning. Vi er dybt, dybt uenige.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Det er faktisk gået op for mig, at der hersker dyb uenighed, det har jeg opdaget, men det ændrer jo ikke ved argumenterne.

Hr. Skaarup spørger, om CD er enig i, at der skal flere oplysninger til Folketinget. Der skal til enhver tid de oplysninger, som Folketingets flertal begærer. Det er min opfattelse af parlamentarisme, at det selvfølgelig er flertallet i

dette hus, der bestemmer, hvilke oplysninger man vil have eller ikke have. Der er jo en hel masse andre hensyn, som et minut her ikke giver mig mulighed for at forklare, nemlig hensyn til personers navne, personlig velfærd og integritet, så flertallet er ikke så dumt, som hr. Peter Skaarup vil gøre det til.

Så har jeg egentlig et fælles svar til hr. Helge Adam Møller og til hr. Tom Behnke: Der er ikke tale om retskrav. Det kan man diskutere, men lad mig gå ind på, at det er der ikke. Men der er tale om et rimelighedskrav. Der er tale om, at folk, der er flyttet hertil i forbindelse med familiesammenføringer og har boet her fuldt lovligt, haft asyl og ret til at opholde sig her, plus alle dem, der ikke har et statsborgerskab, de kan bruge, selvfølgelig skal kunne få dansk statsborgerskab. Det er en rimelighedsbetragtning. Det er en humanitær betragtning, som jeg mener også er i slægt med den religiøse betragtning, at man ikke skal gøre det umuligt for folk frit at bevæge sig i verden, når de i øvrigt har udstået deres straf efter en kriminel handling.

Det her med »ikke gider lære sproget«, ja, det er måske fem af de to tusinde, det drejer sig om, og det er altså sådan, at i visse kulturer kommer visse kvinder ikke uden for døren, og mange af dem er analfabeter, de har ikke mulighed for at lære sig at tale dansk. Og hvad så?

Går Danmark dermed glip af noget? Lad dog de mennesker have fred, men giv dem det pas, der, som jeg før sagde, ikke er en blåstempling og ikke en godkendelse, men er en mulighed for at bevæge sig frit i verden. Kan vi ikke unde alle vore medmennesker det?

Formanden:

Så går vi til anden omgang, hvor hr. Peter Skaarup har ønsket ordet.

Peter Skaarup (DF):

Jeg kan forstå på hr. Arne Melchior, at det ikke var muligt for hr. Arne Melchior på det lille minut, der var til at tale, at forklare, hvorfor CD ikke ville give mulighed for, at de oplysninger kom frem, sådan at Dansk Folkeparti og andre partier, der måtte ønske at stille ændringsforslag, kunne stille sådanne ændringsforslag.

Jeg kan sige til hr. Arne Melchior, at så kan hr. Arne Melchior benytte sig af den mulighed, som jeg lige har benyttet mig af, nemlig at få ordet her i anden runde, hvor der er lidt bedre tid til at forklare, hvad det er, man mener.

Vi må nok sige i Dansk Folkeparti, at det er under al kritik, at hr. Arne Melchior og andre muligvis ikke vil tillade – det ser sådan ud, men det får vi at se senere i dag under behandlingen – at de oplysninger, som Folketinget selvfølgelig skal have for at kunne stille de relevante ændringsforslag, kommer frem. Det er jo ikke nogle oplysninger, som er helt almindelige. Det er nogle oplysninger, der er nødvendige for, at vi kan stille ændringsforslag, og det er meget sjældent, at ministre eller et flertal i Folketinget nægter partier at få oplysninger frem, så de kan stille ændringsforslag.

Man behøver ikke at stemme for ændringsforslagene, man behøver ikke at forholde sig positivt til ændringsforslagene, men det, det handler om, er, at partierne overhovedet kan få mulighed for at stille ændringsforslag, at vi overhovedet kan få de oplysninger, der skal bruges til at stille ændringsforslagene.

Det er normalt under udvalgsarbejdet i Folketinget, at vi får de oplysninger frem, men dem vil hr. Arne Melchior åbenbart ikke give, dem vil Socialdemokratiet ikke give, dem vil Det Radikale Venstre ikke give. Det vil en række andre partier herinde åbenbart ikke være med til, og det er egentlig uhyggeligt. Det er egentlig antiparlamentarisk. Det er udemokratisk, hvis noget er, og derfor har hr. Arne Melchior ikke ret i, at det her foregår på en demokratisk og parlamentarisk måde, for de principper, som vi arbejder efter herinde i Folketinget, bliver trådt under fode ved den behandling, som hr. Arne Melchior og andre giver partier, der ønsker at stille ændringsforslag.

Jeg har aldrig hørt noget lignende, at vi herinde i Folketinget ikke kan få de oplysninger, vi skal bruge til at stille ændringsforslag. Det har jeg altså ikke hørt, men meget skal man åbenbart leve med her i Folketinget.

Så vil jeg også godt lige komme med et par enkelte kommentarer til et par af de andre partiers holdning under første runde af denne behandling af lovforslag nr. L 277.

Jeg hæfter mig ved, at De Konservative, uanset hvad de har sagt under forligsforhandlinger, uanset de bemærkninger, som hr. Søren Søndergaard kom med, i hvert fald er på vej i en mere rigtig retning efter vores opfattelse, når det gælder behandlingen af de her sager. Det ser ud, som om De Konservative i hvert fald i forhold til nogle af ansøgerne ikke vil være med til at tildele dansk indfødsret, når de har begået grov kriminalitet, når det gælder personer, der

ikke kan det danske sprog og sådan noget, og det hilser vi da helt sikkert velkommen i Dansk Folkeparti. Vi må så bare sige, at i hvert fald ifølge betænkningen ender De Konservative med alligevel i den sidste ende at sige ja til tildelingen af de her 2.001 danske statsborgerskaber og 1.475 børn, der så også får dansk statsborgerskab som følge af lovgivningen. Der vil vi opfordre De Konservative til at melde klart ud og sige, at så støtter de altså ikke det samlede lovforslag og de lovforslag, der i øvrigt regulerer det her. Hvis ikke man melder klart ud på den måde, så opnår vi aldrig den situation, at vi får råbt bl.a. regeringspartierne, Socialdemokratiet og De Radikale, op, så de får lavet ændringer i det her. Man er nødt til at melde mere klart ud fra De Konservatives side og stemme imod tildelingen af de her ca. 2.000 statsborgerskaber plus de ca. 1.400 børn.

I Venstres væremåde i den her sag er der også lidt positive toner. Venstre stemmer åbenbart stadig væk for forslaget, ligesom De Konservative også gør det. Det kan vi ikke forstå i Dansk Folkeparti. Men vi har set, at der er stillet 13 ændringsforslag af Venstre, der går ud på, at personer, der f.eks. har begået kriminalitet, bliver taget ud af forslaget. Vi hilser da velkommen, at der nu er 13 ændringsforslag fra Venstre, men vi undrer os nok over, at et parti, der er med i et forlig, som bruger som argument hele tiden under de debatter, vi har herinde, at det er med i et forlig, med i et kontor-cirkulære og derfor ikke kan gøre noget, begynder at stille 13 ændringsforslag til lovforslaget. Det er da positivt nok. Det er da glimrende set med vores øjne, at Venstre gør det, men der er da et eller andet rivravruskende galt i, at man er forligsparti, man laver aftaler, man bruger som argument for ikke at stemme for nogle af vi andres ændringsforslag, at man har en aftale, og så stiller man selv ændringsforslag. Ja, jeg ved ikke, hvad justitsministeren siger til det, og hvad Socialdemokratiet og De Radikale siger til det, men det grænser da vistnok til forligsbrud. Gør det ikke?

Vi kunne snakke længe om det her forslag. Vi er altså, uanset hvad hr. Arne Melchior siger, grundlæggende af den opfattelse, at det her bliver behandlet uparlamentarisk og udemokratisk.

Formanden:

Hr. Helge Adam Møller som ordfører.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg bliver nødt til at tage en enkelt ting op her i anden omgang, men ikke så meget af hensyn til hr. Peter Skaarup, der kender svaret, fordi han har fået det fire gange tidligere. Nu får han det så for femte gang her.

Hr. Peter Skaarup siger stadig væk, at han ikke kan forstå – når vi har denne klare, tydelige, markerede holdning, at vi ikke ønsker, at der skal gives dansk statsborgerskab til dem, der ikke kan tale dansk, medmindre det er på grund af en sygdom, at vi ikke ønsker at give dansk statsborgerskab til dem, der har været udvist af Danmark på grund af kriminalitet, og at vi ikke ønsker at give dansk statsborgerskab til dem, som har begået personfarlig kriminalitet – hvorfor vi så alligevel ved tredjebehandlingen i overmorgen ender med at stemme for det samlede lovforslag, hvor vi giver disse 2.001 mennesker statsborgerskab.

Nu siger jeg så for femte gang til hr. Peter Skaarup og til dem, der ikke har hørt det de øvrige fire gange: Vi er i et dilemma. Vi stiller her ved andenbehandlingen klart og tydeligt ændringsforslag om de tre grupper, som jeg nævnte før, som vi ikke mener skal have dansk statsborgerskab. Det omfatter mindre end 50 personer. De 50 personer stemmer vi imod ved andenbehandlingen. De resterende 1.950 har opfyldt alle kriterier, kan tale sproget, har ikke begået alvorlig kriminalitet, og de har på enhver måde efter konservativ opfattelse fortjent at blive danske statsborgere, hvad enten de er tyrkere, svenskere, amerikanere eller palæstinsere.

Men ved tredjebehandlingen har vi kun én stemme, og hvis vi stemmer imod, fordi der er 50 af dem, vi ikke ønsker bliver danske statsborgere, så stemmer vi også imod, at de 1.950, som har opfyldt alle de kriterier, vi har opstillet, som har knoklet, arbejdet og lært sproget, kan blive danske statsborgere. Da vi kun har én stemme, vælger vi altså at tilgodese det store flertal og give dem dansk statsborgerskab, fordi det lille mindretal, som har brudt alle regler, ikke skal diktere vores stemmeafgivning.

Det er lidt af det samme med de 50 eller 100 roligans, som opførte sig urimeligt i forbindelse med den store fodboldkamp. De skal efter konservativ opfattelse anholdes, arresteres, for en dommer og have lange straffe, men de resterende 23.000, som opførte sig ordentligt, skal da ikke straffes ved, at man siger, at vi så aldrig mere vil arrangere fodboldkampe i Danmark.

Det er den samme holdning, og den har jeg så i øvrigt forstået at Dansk Folkeparti er enig i. Vi har kun én stemme. Dansk Folkeparti går altså op og stemmer imod de mange, som de synes har gjort sig fortjent til at blive danske statsborgere. Hvordan vil hr. Peter Skaarup have det, hvis hr. Peter Skaarups datter engang kommer hjem og har mødt en svensker, som har boet her i Danmark i 8 eller 9 år og ønsker at blive dansk statsborger og har opfyldt alle krav, og hr. Peter Skaarup så må sige: Jeg bliver nødt til at stemme imod dig i Folketinget, fordi der er en tyrk, der har begået kriminalitet? Det hænger ikke helt sammen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Det er jo egentlig en meget interessant debat, for hr. Arne Melchior har jo fuldstændig ret i, at det skønneste ville være, hvis hele Folketinget kunne sige: Vi siger ja til at give statsborgerskab til den bunke personer, som vi taler om her. Det tror jeg også hele Folketinget ville kunne gøre, hvis man ville være med til at opdele det her forslag i to, nemlig et forslag, der sikrer, at alle de, der ikke er nogen problemer med, de, som alle er enige om, selvfølgelig skal have dansk statsborgerskab. Så kunne alle stemme for det.

Så kunne der være et andet forslag – og det har vi ønsket i Dansk Folkeparti og sagt mange gange – der kunne gå på de personer, der var problemer med, dem, der har begået kriminalitet, dem, der stilles ændringsforslag om, og dem kunne man så stemme imod, f.eks. fra Det Konservative Folkepartis side, hvis man ville det.

Dertil kommer så, og der er jeg så ikke enig med hr. Helge Adam Møller, at De Konservative bliver nødt til at melde rent ud i en sag som denne her for at råbe Folketingets flertal op. Vi er nødt til det. Der har De Konservative været inde i en udvikling. Fra start af stemte man jo for alle, også dem, der havde begået kriminalitet, stillede aldrig ændringsforslag, var med i kontorcirculærer. Den logiske følge efter vores opfattelse er, at De Konservative bør melde rent ud og sige nej til det her forslag. Den udvikling ville være logisk.

Formanden:

Hr. Arne Melchior, og så er det i øvrigt min forventning, at forhandlingen slutter relativt hurtigt.

Arne Melchior (CD):

Jeg skal et øjeblik vende tilbage til spørgsmålet om automatik. Det er jo således, at Folketinget kan vedtage nogle regler, som så administrativt følges. Det er der jo ikke nogen automatik i. Der er en kollega, der har nævnt for mig som eksempel på dette, hvornår kørekort kan tildeles. Det sætter Folketinget nogle regler for, og når så en person opfylder de regler, ja, så får vedkommende kørekort. Og præcis på samme måde er det i sager vedrørende opnåelse af statsborgerskab.

Så harcelerer hr. Skaarup over, hvad jeg ikke havde tid til. Jeg fik jo dog antydning, at det drejer sig om, at hvis der skal gives flere oplysninger, så kommer vi ind på personfølsomme ting, som det hedder i anden forbindelse, f.eks. i forbindelse med at åbne gamle arkiver. Der tager man en række hensyn. Jeg synes også mange gange, de er for vidtgående, det er så en anden ting, men man tager visse hensyn. Det er da også ganske naturligt, at man i sager af denne art tager visse hensyn, men det afgørende er, at der hele tiden står et klart flertal af Folketingets mandater bag, og så må det være i orden.

Men når man endelig taler om, hvad vi har tid til at sige eller ej, så har jeg altså ikke hørt fra de herrer Skaarup og Behnke, hvordan det forholdt sig med den kollega, den partifælle til dem, der sad her i Folketinget, efter at vedkommende havde udstået en årelang, ubetinget fængselsstraf. Der var ikke engang nogen karenstid, ikke nogen ekstra begrænsninger. Så snart straffen var udstået, kunne vedkommende stille op, blive valgt og tage sæde i landets lovgivende forsamling.

Det har de herrer ikke tid til at diskutere, men jeg skal jo have en diskussion andetsteds i byen med hr. Skaarup i næste uge, og så kan han jo forberede et svar til den dag, hvis han ikke kan give det i dag.

Jeg mener at kunne slutte med en anerkendelse til hr. Helge Adam Møller, for selvfølgelig var hans forklaring om, at man ikke undlader at give 1.950 mennesker dansk statsborgerskab, som har fuldt fortjent det, fordi der er nogle snese, man ikke ønsker skal have det, da en sund, en logisk og en human indstilling, og den kan jeg anerkende. Den kan så også for folk, der hører debatten, læser den eller interesserer sig for sagen, godtgøre, at selv om der er enkelte, der er uenige i enkelte af de godt og vel 2.000, så er lovforslaget i sin helhed godt nok, og det

er meget vigtigt at få det understreget ved denne debat.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FRI):

Jeg har bedt om en kort bemærkning til hr. Arne Melchior, for i flere af de indlæg, som hr. Arne Melchior har holdt både i dag og tidligere, får hr. Arne Melchior det til at fremstå, som om det, vi diskuterer i dag, er, hvorvidt de pågældende skal have lov til at blive i Danmark eller ej. Men det er det jo ikke. Vi stemmer om, hvorvidt de skal have dansk statsborgerskab, og det er der jo nogle af dem, der ikke skal, f.eks. har ministeren stillet ændringsforslag om, at nogle skal tages ud, så de må jo vente. Det kan være, de aldrig nogen sinde opnår at få det, men de får jo lov at blive i Danmark.

Det, de ikke opnår, er at blive danske statsborgere. Hvad er det så, man opnår ved at blive dansk statsborger? Ja, den ære, der hører med til at være det, men mere konkret er der så også det, at man kan få udstedt et dansk pas, og man kan få stemmeret til Folketinget.

Men de får altså lov til at blive her i landet, og det vil sige, at de har adgang til alle de sociale ydelser, vi har her i landet. De kan stemme ved kommune- og amtsrådsvalg, de kan gå på arbejde, de kan være på sygehus, de kan få en bolig osv. Det er altså kun statsborgerskab, de ikke får. Vi stemmer ikke om, hvorvidt de skal ud af landet eller ej.

Må jeg så ikke sige til hr. Arne Melchiors sammenligning mellem kørekortet og dansk statsborgerskab, at den var dog besynderlig. Man skal opfylde nogle kriterier, så kan man få udstedt et kørekort, og på samme måde med dansk statsborgerskab. Må jeg minde hr. Arne Melchior om, at kørekortet jo altså kan blive inddraget igen. Det mener vi ikke at dansk statsborgerskab skal kunne, og derfor er vi så grundige her ved behandlingen.

(Kort bemærkning).

Peter Skaarup (DF):

Nu fik hr. Arne Melchior lejlighed til at svare på, hvorfor Folketinget ikke kan få de her mere fyldestgørende oplysninger, som Dansk Folkeparti gerne vil have.

Svaret var, at der er tale om personfølsomme oplysninger, og derfor er det et spørgsmål, om de oplysninger skal gives til Folketinget. Så må jeg spørge: Er det mere personfølsomme oplysninger, end når vi taler om en person, der ikke

kan klare sig selv, der altså lever af kontanthjælp, bistandshjælp eller hvad det er? Er det mere personfølsomt end at oplyse, om en person har begået kriminalitet? Nej, det er det vist ikke, og derfor er det et dårligt argument at bruge, at der er tale om personfølsomme oplysninger, for Folketinget har i årevis fået disse såkaldt personfølsomme oplysninger uden problemer og uden kritik fra nogen.

Jeg tror, jeg hellere må stoppe. Den lyser rødt.

Formanden:

Formanden kan udmærket høre, at debatten kører i ring og har gjort det et stykke tid. Derfor gentager jeg min forventning om, at debatten meget hurtigt afsluttes, ellers så afslutter formanden debatten.

Hr. Arne Melchior.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg er jo ikke uenig med formanden, men da der er rettet en bestemt kort bemærkning til mig, må jeg svare hr. Tom Behnke, at det var en ganske overflødig belæring. Jeg har i intet af det, jeg har sagt, antydning eller forudsat, at det drejede sig om de pågældende menneskers ret til at være her i landet. Det har jeg ikke drømt om. Jeg ved godt, det drejer sig om statsborgerskab, så den belæring var fuldstændig overflødig, og det er altså statsborgerskab, jeg under disse mennesker, således at de kan få det pas, som gør, at de ligesom hr. Behnke og jeg kan rejse frit rundt i verden.

Så skal jeg på ny konstatere, at hverken hr. Behnke eller hr. Skaarup har kommenteret min erindring om, at vi her i huset har siddet sammen med en person, som har haft et antal års ubetinget fængsel. Her drejer det sig jo for de herrer Behnke og Skaarup om at være værdige til at have en eller anden ret, og den værdighed syntes de herrer, det var udmærket, at den pågældende daværende kollega havde, men den under de ikke en person, som i affekt har begået en svinestreg, har fået 2 måneders fængsel og udstået sin straf, så vedkommende kan få lov til at bevæge sig lige så frit i verden, som de herrer selv.

Jeg synes ikke bare, det er småligt, det er totalt urimeligt, at man på den måde behandler den person, man godt kan lide, anderledes end den person, man af en eller anden mærkelig grund ikke kan lide.

Formanden:

Hr. Søren Søndergaard som ordfører, og herefter regner jeg med, at vi kan gå til afstemning.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg har bare lyst til at gøre to bemærkninger: Den ene bemærkning er til det ønske, der ligger fra Dansk Folkepartis side om at kunne lave en offentlig liste over et bestemt udsnit af folk, der er bosiddende i Danmark, med den ene begrundelse, at de modtager understøttelse eller bistandshjælp. En sådan liste ønsker Enhedslisten selvfølgelig ikke at medvirke til, og vi håber heller ikke, at nogen andre ønsker at medvirke til at lave en sådan liste.

For det andet vil jeg sige mere generelt til SF, til CD og til dem i Socialdemokratiet, der brugte det argument for at gå ind for disse skærpede regler for modtagelse af dansk indfødsret, som er grundlag for denne her debat, nemlig at det ville betyde, at vi ikke skulle bruge så meget tid i salen på at diskutere tingene, men at tingene nu ville ligge i udvalget, at det har vist sig totalt forkert.

Den skærpelse, man lavede af mulighederne for at få dansk indfødsret, har på ingen måde betydet, at vi har flyttet diskussionen fra salen. Den er der fortsat, og det vil sige, at den argumentation, som SF, CD og også nogle socialdemokrater brugte for at gå ind for at skærpe mulighederne for at få indfødsret, har vist sig fuldstændig forkert.

Det synes jeg er tankevækkende, fordi det er et lærestykke i, hvad der sker, når man tror, at man kan imødekomme et angreb på fundamentale demokratiske rettigheder ved at give efter. Det kan man ikke. Angrebene fortsætter bare, de fortsætter med forøget styrke, og det er det, vi har fået demonstreret her i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 19 stemte for, 88 imod.

Ændringsforslag nr. 8, 11 og 14 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes, idet 19 stemte for, 86 imod.

Ændringsforslag nr. 18 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 44 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 4 forkastedes, idet 11 stemte for, 92 imod.

Ændringsforslag nr. 13 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 5 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 6 forkastedes, idet 17 stemte for, 86 imod.

Ændringsforslag nr. 7 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9 forkastedes, idet 19 stemte for, 84 imod.

Ændringsforslag nr. 16 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10 vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 12 forkastedes, idet 44 stemte for, 60 imod.

Ændringsforslag nr. 15 og 17 vedtoges uden afstemning.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.00 med spørgsmål til ministrene.

Mødet udsat kl. 11.58

Mødet genoptaget kl. 13.00

Man gik først til dagsordenens punkt 36, som var:

36) Spørgsmål til ministrene.

Spørgetiden

Spm. nr. S 2718

1) Til fødevareministeren af:

Christian H. Hansen (DF):

»Hvad kan ministeren oplyse om baggrunden for overskridelsen af budgetterne i Fødevaredirektoratet, herunder, om ministeren kan garantere, at fødevarer sikkerheden vil blive opretholdt på trods af disse overskridelser?«

Christian H. Hansen (DF):

Grunden til det her spørgsmål er selvfølgelig den megen omtale, sagen om budgetoverskridelserne i Fødevaredirektoratet har haft dels i pressen, men også blandt folketingsmedlemmerne herinde.

Jeg føler, det er vigtigt, at vi får en offentlig debat om sagen her, så det ikke kun foregår i pressen, hvor der kommer forskellige meninger af forskellig karakter. Jeg mener, at det er meget vigtigt, at en så vigtig sag som denne her bliver fuldstændig belyst også for offentligheden.

Det ligger jo også sådan, at der er nogle partier, der har ønsket en forespørgselsdebat, men det ser jo så ud til, at det umiddelbart ikke kan blive til noget. Derfor mener jeg, at vi skal have lidt frem i dag, og så må vi se, hvad sommeren ellers kan bringe. Men det er begrundelsen for de to spørgsmål, der er stillet til fødevareministeren i dag.

Fødevareministeren (Ritt Bjerregaard):

Tak og tak også for spørgsmålet. Jeg har tidligere i samråd den 26. april og den 11. maj redegjort for Fødevaredirektoratets økonomiske situation og om baggrunden herfor. Det har, som spørgeren vil vide, været lange og omfattende samråd.

Jeg skal også henvise til min meddelelse, der er oversendt til Finansudvalget og Fødevareudvalget i går, hvoraf fremgår, at der ikke er nogen sammenhæng mellem de nuværende økonomiske problemer og forholdene på virksomhedsregnskabet for 1998.

Det samlede merforbrug i Fødevaredirektoratet i 1999 er nu endelig gjort op i direktoratets virksomhedsregnskab af den 11. maj 2000, og

merforbruget udgjorde ifølge dette regnskab 46,2 mio. kr.

I de to samråd, som jeg henviste til før, redegjorde jeg for såvel direktoratets aktuelle økonomiske situation som for situationen i år 2000. I år 2000 vil der således uden indgreb mangle 96,3 mio. kr. Jeg har også redegjort for, hvorledes vi agter at løse de opståede problemer, nemlig dels gennem tilførsel af nye midler og dels gennem besparelser i direktoratet.

Jeg har derfor oversendt to bevillingsansøgninger til Finansudvalget. De skal dels klare problemerne ved regionernes etablering, det vil bl.a. sige udgifter til særintallationer – edb, telefoner m.v. – og dels tilføre midler til driften af regionerne. Det drejer sig her om EU-kontrollen og også om udgifter i forbindelse med statens overtagelse af den kommunale levnedsmiddelkontrol.

For så vidt angår besparelserne har jeg måttet konstatere, at der både internt og i pressen er fremkommet en række vidt forskellige vurderinger af personalebehovet, ikke mindst i regionerne. Jeg må derfor konkludere, at der er behov for et bedre beslutningsgrundlag, inden det fremtidige bemandingsniveau i direktoratet kan fastlægges. Det er mit klare udgangspunkt, at bemandingen naturligvis skal være på et sådant niveau, at fødevarer sikkerheden og det veterinære beredskab kan opretholdes.

Konsulentundersøgelsen gennemføres af Økonomistyrelsen. Arbejdet startede i går, og det forventes afsluttet midt i august, så der kan tages beslutning for finansåret 2001. Jeg vil selvsagt orientere Folketingets Fødevareudvalg om resultatet af undersøgelsen, når den foreligger.

Lad mig derfor slutte med at understrege, at fødevarer sikkerheden skal opretholdes.

Christian H. Hansen (DF):

Jeg takker for det svar, der er faldet indtil nu. Jeg har selvfølgelig også kigget på de to aktstykker, som ministeren omtaler, 279 og 280. Men vi er blot nogle, som er af den opfattelse, at den budgetoverskridelse, der har fundet sted i forbindelse med fødevarer loven, som blev vedtaget i Folketinget, jo gør, at vi bl.a. er i den situation, som vi er i nu.

Derfor er jeg nødt til at spørge ministeren, om det ikke ville have været mere rigtigt, at man havde fået belyst hele den sag, inden man fremlægger de her to aktstykker. Og jeg har også en opfølgning på det spørgsmål: Hvis det

er sådan, at de to aktstykker ikke bliver vedtaget i Finansudvalget i dag, hvordan ser situationen så ud med vores fødevarerikkerhed herhjemme? Vælter den fuldstændig på gulvet eksempelvis fra på mandag?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg bliver nødt til at sige rent ud til ministeren, at det, som ministeren har foretaget sig indtil nu, ganske enkelt ikke er godt nok.

Ministeren kommer til Finansudvalget med et aktstykke, hvor hun opretholder ansættelsesstop og fortsat truer med besparelser. Jeg vil godt spørge ministeren, om det er korrekt, som det blev oplyst i TV-Avisen for et par dage siden, at man i hvert fald fra København for lang tid siden var advaret om, at ressourcerne ville slippe op, og at der ville opstå alvorlige problemer. Er det korrekt, at man er nede på halvdelen af den nødvendige kapacitet til at lave laboratoriekontroller, og at man har vidst, at det ville gå sådan, og at man fra ministeriets ledelses side konsekvent ikke har set på de advarselslamper, der er blevet tændt.

Jeg forstår ikke, må jeg sige til ministeren, at ministeren forholder sig så passivt til problemerne, som jeg synes, at jeg i øjeblikket er vidne til.

Fødevarerministeren (Ritt Bjerregaard):

Først er der spørgsmålet fra hr. Christian H. Hansen om de to aktstykker, og der synes jeg i allerhøjeste grad, at man må sige, at takket være initiativer dels fra Finansudvalget selv omkring et tidligere samråd, dels aktivitet fra Fødevarerudvalget så har jeg haft god mulighed for at drøfte situationen i Fødevarerdirektoratet både med Finansudvalgets medlemmer og med Fødevarerudvalgets medlemmer. Det har været langvarige og meget omfattende diskussioner, som jeg synes har været værdifulde.

Det er klart, at jeg tillægger det stor betydning at få accepteret og få godkendt de to aktstykker, fordi det simpelt hen spiller en rolle for den aktivitet, der skal foregå i fødevareregionerne. Derfor er de lagt frem, og derfor hænger de selvfølgelig også sammen med fødevarerikkerheden. Selv om det jo aldrig er sådan, at man kan sige, at den holder op på en bestemt dato, så må jeg fremhæve, at det spiller en rolle.

Og til hr. Albrechtsen kan jeg sige, at jeg netop i går brugte eftermiddagen på at besøge fødevarerregionen i Ringsted og fødevarerregionen i København, fordi jeg synes, det var rart

ved selvsyn at få et indtryk af, hvordan man prøvede at tackle problemerne, og også, hvordan man så på de mange forskellige forlyden-der, der har været i pressen om mangel på personale eller for meget personale, og hvad det nu har været, vi alle sammen har kunnet læse om.

Det er klart, at man dér er enormt interesseret i, at man nu får vedtaget de to aktstykker, for det betyder, at man endelig kan få et budget. Og man kan da roligt sige, at det er på tide, at fødevareregionerne nu kan få et budget, sådan at de ved, hvad de har at rette sig efter. Derved giver det dem også en mulighed for at kunne flytte rundt på de ansættelser, de har i forvejen, sådan at de kan klare de presserende opgaver, indtil Økonomistyrelsen er færdig med sin undersøgelse. Det er jo også grunden til, at ansættelsesstoppet er opretholdt.

Vi taler om et direktorat med en ganske stor økonomisk overskridelse, og den kan man selvfølgelig ikke foretage uden videre, og derfor har det nogle konsekvenser, og derfor opretholder vi selvsagt også det, der ligger både i aktstykket og det, jeg har sagt i de to samråd, nemlig at vi arbejder med en besparelse.

Om den kan nås, og i hvilket omfang den kan nås, kan jeg selvsagt ikke sige noget om i dag, for det afhænger af den undersøgelse, der nu er sat i gang.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Taletiden er udløbet for længst.

Fødevarerministeren (Ritt Bjerregaard):

Så kan jeg måske bare slutte med at sige, at jeg synes, at det er svært at opretholde forestillingen om, at der er tale om passivitet.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Taletiden er 2 minutter til ministrene ved spørgsmål.

Hr. Christian H. Hansen, fru Annie Lunde Hansen og hr. Jens Kirk.

Christian H. Hansen (DF):

Med hensyn til de to aktstykker: Kan ministeren svare på, hvad der ville ske, hvis man gjorde det med de to aktstykker, at man sagde, at man ventede lidt med dem?

Nu er det sådan, at der altså er nogle partier, som ønsker denne her sag fuldstændig opklaret, inden man siger ja til nogle aktstykker. Der er i hvert fald to partier, som har fastholdt deres kritik, og som også ønsker en forespørgselsde-

bat. Man kan så diskutere med andre partier om, hvorvidt det bare er et slag i luften. Men forholder det sig sådan, at man egentlig godt kunne have ventet lidt med det her, indtil man helt havde fået afklaret denne her sag, og indtil alle i Folketinget havde følt, at sagen nu er helt slut, og at man nu har fået fuldstændig afklaring på, hvad det er, der er sket? Nogle af de ting kommer også ind under det næste spørgsmål, men jeg vil gerne have ministerens svar på det.

Annie Lunde Hansen (CD):

I den tv-udsendelse, der var, så vi nogle tomme lokaler, og jeg vil da gerne spørge: Alt det udstyr, som hidtil har været der til at kontrollere og opretholde fødevarekontrollen med, er vel ikke pludselig blevet umoderne, fordi man flytter ind i nogle nye bygninger. Man behøver vel ikke at få skiftet alt laboratoriestyret ud på nuværende tidspunkt? Man kunne vel gå i gang med noget af det, der var tidssvarende nok, før man flyttede? Det var ét spørgsmål.

Så vil jeg gerne spørge: Hvornår forventer ministeren at ledelsen kommer på plads i Fødevaredirektoratet?

Jens Kirk (V):

Jeg kan forstå på ministeren, at man først i august forventer at være færdig med undersøgelsen af, hvad pengene er gået til, og hvordan de i det hele taget er brugt. Hvis det utænkelige nu skulle ske, at man ikke fik de to aktstykker godkendt, vil ministeren så her sige, at det vil være umuligt at gennemføre en forsvarlig kontrol og sikre en fødevarer sikkerhed, eller vil det være muligt inden for de rammer, man har nu, ved en omstrukturering af kontrollen at få en god fødevarekontrol?

Fødevareministeren (Ritt Bjerregaard):

Først til hr. Christian H. Hansen: Nej, jeg mener ikke, at vi kan vente længere. Hvis jeg skulle sige noget, så synes jeg, at det har taget for lang tid, og det er klart uacceptabelt for regionerne, at der ikke foreligger et budget. De er i realiteten ude af stand til at handle fornuftigt, uden at der foreligger et sådant budget.

Og så har jeg noteret mig, at Dansk Folkeparti og Enhedslisten mener, at der burde have været en forespørgselsdebat.

Så spurgte fru Annie Lunde Hansen om de tomme lokaler, og jeg kan godt forstå, at spørgeren har undret sig lidt over de billeder, vi så

i tv, for der er jo rent faktisk i Københavnsregionen gode laboratorier, der fungerer, og som har fungeret hele tiden. Der er tale om en udvidelse; om nogle tilstødende lokaler, som har været klar fra den 1. oktober, og som skal sættes i stand for at varetage nogle af de nye opgaver, som Fødevareregion København har fået tildelt efter den ændring, der er foregået. Men der er heldigvis gode laboratorier, som allerede fungerer, og som jeg havde lejlighed til at se under mit besøg i går.

Til hr. Jens Kirk vil jeg sige: Jeg har principielt den opfattelse, at statsinstitutioner og i det hele taget embedsværket er nødt til at klare sig for de midler, som Folketinget nu engang er villige til at bevilge til dem, og det er et vilkår, som man må leve under.

På den anden side må jeg sige i forhold til fødevareregionerne, at det klart er uholdbart, at man ikke har et budget og dermed ikke er i stand til at indrette arbejdet i forhold til, hvad man har at råde med, og det er i realiteten det, aktstykkerne prøver at råde bod på. Derfor mener jeg, at aktstykkerne er nødvendige, og de er også nødvendige for, at vi kan gennemføre den fornødne kontrol. Og hvis man kan bebrejde nogen noget, så er det, at de kommer for sent.

Christian H. Hansen (DF):

Med hensyn til regionerne forholder det sig sådan, at ministeren jo fremlagde en plan på et tidligere tidspunkt om besparelser, og der er så kommet nogle meldinger tilbage på de besparelser, bl.a. notater, hvor faktisk samtlige fødevareregioner melder tilbage, at det vil være uoverskueligt for dem, og det vil få den ene eller den anden konsekvens.

Er det ikke meget naturligt, at man melder det tilbage, når man har sparekniven mod halsen? Mener ministeren, at de regioner har haft den fornødne tid til virkelig at sætte sig ind i, hvad de besparelser vil betyde for den enkelte region?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge, om ministeren vil give os en redegørelse for, hvilket ansvar den daværende fødevareminister og departementschefen har for, at der er opstået den her situation, hvor der langt hen på året ikke foreligger budgetter. Det fremgik af et notat, vi fik i Fødevareudvalget forleden, at både fødevarer sikkerheden og veterinæradministrationen er kompromitteret væ-

sentligt. Vi har altså en situation, hvor fødevarerisikkerheden ikke er opretholdt.

Nu talte ministeren før om, at den skal opretholdes, men ministeren er vel klar over, at den ikke er i orden i øjeblikket, og det er veldokumenteret. Og hvordan kan ministeren så fortsat true med besparelser? Og hvordan kan ministeren opretholde et personalestop?

Jeg vil også godt spørge: Vil ministeren igangsætte en udredning, der kan vise, om hele dette forsøg på at centralisere fødevareregionerne under staten i virkeligheden ikke hurtigst muligt bør opgives, så opgaverne føres tilbage til kommunerne, hvor man rent faktisk var i stand til at varetage dem uden det kaos, som den daværende fødevarerminister har bragt den her situation ud i?

Erling Christensen (S):

Vi har haft samråd i Fødevareudvalget. Det var langt og omfattende, som ministeren sagde, og talepapiret har også været tilgængeligt for Fødevareudvalget, og derfor er det også offentligt.

Der er blevet stillet mange spørgsmål, og der har været ting, man ønsker belyst og fuldstændig opklaret, men jeg har ikke helt fået fat i, heller ikke i dag, hvilke spørgsmål og hvilke ting der ikke er fuldstændig afklaret. Så derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Er der spørgsmål i den sag her, som ikke er besvaret?

Fødevareministeren (Ritt Bjerregaard):

Allerførst vil jeg sige til hr. Christian H. Hansen: Jo, selvfølgelig kan man godt forestille sig, at regionerne i en situation som den, der nu er opstået, vil komme med fornyede ønsker. Det er jo strengt taget naturligt. Alle ønsker at kunne gøre deres arbejde så godt som muligt, og man ved, at det kræver ressourcer.

Det er jo derfor, at jeg er blevet bragt i en situation, hvor jeg både har fået oplyst, at man kunne spare en række stillinger væk, og efterfølgende har fået at vide, at nej, man kunne alligevel ikke spare de dér 30 årsværk, men man skulle bruge 160, der så efterfølgende igen kunne bringes ned til omkring 60.

Det er der jo ikke nogen minister der kan stille noget op med, og derfor har jeg bedt Økonomistyrelsen om at gå det igennem, sådan at både jeg og Folketinget kan få at vide, hvad der er op og ned på de mange forskellige oplysninger. Den redegørelse vil altså være færdig i midten af august måned.

Til hr. Keld Albrechtsen vil jeg sige: Nej, man kan ikke føre udviklingen tilbage. Jeg ved godt, at det er en del af Enhedslistens politiske program, at det var så meget bedre i gamle dage, og det skal det her så altså også bruges til.

Det er meningen, at fødevarerisikkerheden skal opretholdes. Det er det, jeg indretter de forskellige forslag efter, som jeg har lagt frem. Det er også rigtigt, at Økonomistyrelsen kommer med den udredning midt i august. Derudover prøver vi også at bearbejde det materiale, der er kommet fra ATV, og derudover er jeg også vidende om, at Rigsrevisionen formentlig af statsrevisorerne bliver bedt om at gå ind i arbejdet, og det hilser jeg meget velkommen.

Christian H. Hansen (DF):

Når nu ministeren siger, at ministeren føler, at de her ting omkring de her aktstykker faktisk er kommet lidt for sent, kan ministeren så fortælle, hvorfor Folketinget så ikke er blevet orienteret noget før om de ting, der er foregået i Fødevareministeriet?

Hvis Folketinget noget før havde fået en orientering om de overskridelser, der var på vej, så havde Folketinget jo også haft muligheder for at tage stilling til de aktstykker, der nu ligger i Finansudvalget i dag.

Jens Kirk (V):

I forlængelse af hr. Erling Christensens spørgsmål – om der var ting, der ikke var undersøgt i sagen – så må der vel være ting, som man ikke er kommet helt til bunds i, når ministeren nu har sat en undersøgelse i gang, som ventes at være færdig til august. Vil det være således, at ministeren eventuelt undervejs i sine undersøgelser vil kunne tilstille Fødevareudvalget delrapporter, så vi ligesom følger med i, hvor vi er henne i den sag, og om vi fortsat har en god fødevarerisikkerhed?

Fødevareministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg glemte at svare på hr. Erling Christensens spørgsmål før, og jeg kan sige, at jeg ikke mener, at der ligger spørgsmål, som vi ikke har svaret på. Som hr. Erling Christensen sagde, så er det ganske mange og omfattende spørgsmål, der har været stillet både i udvalget og her i Folketingssalen. Og ærlig talt, vil jeg sige til hr. Christian H. Hansen: Jeg har jo svaret på det spørgsmål i forhold til orientering af Folketinget i alle de samråd, vi har haft i Fødevareudvalget. Og det, jeg har sagt, har været, at der jo

ikke er nogen, der vil acceptere en minister, der bare kommer og siger, at der er nogle problemer, uden at have været igennem, hvad der skal gøres ved de pågældende problemer.

Og det har været de vilkår, jeg har haft at arbejde under, og det er i øvrigt de vilkår, alle ministre vil have at arbejde under, nemlig at Folketinget selvfølgelig vil afkræve ministeren svar på, hvordan man vil løse de problemer, der er opstået, hvilket jeg i øvrigt finder helt rimeligt og helt naturligt.

Jeg kan sige til hr. Jens Kirk, at jeg har gjort meget for at stramme hele den periode, Økonomistyrelsen skal arbejde i. Det er en meget kort periode, når vi skal være færdig midt i august. Og det har været, fordi jeg har vurderet det sådan, at det var klogt at bruge sommerferien til det arbejde, sådan at der, når vi var midt i august, forelå et materiale, og så kunne jeg inddrage Folketingets udvalg i den videre drøftelse. Men jeg tror ikke, at der kommer nogle mellemrapporter i den pågældende tid. Opstår der nogle situationer, hvor man risikerer en manglende fødevarer sikkerhed, vil jeg selvfølgelig tage en øjeblikkelig kontakt til Folketingets Fødevarerudvalg.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2720

2) Til fødevarerministeren af:

Christian H. Hansen (DF):

»Finder ministeren det tilstrækkeligt, at ansvaret for budgetoverskridelserne i Fødevarerdirektoratet hidtil alene har medført en ansvarsplacering hos en direktør i direktoratet med efterfølgende afsked, eller er ministeren af den opfattelse, at fadæsen i Fødevarerdirektoratet også bør få politiske konsekvenser for de/den ansvarlige?«

Fødevarerministeren (Ritt Bjerregaard):

Jeg skal også ved besvarelsen af dette spørgsmål henvise til de samråd, der har været om situationen i Fødevarerdirektoratet, dels i Folketingets Fødevarerudvalg og i Finansudvalget.

I samrådet den 11. maj 2000 redegjorde jeg for følgende, og jeg citerer: »at departementet i november 1999 bliver opmærksom på, at der kan være tale om væsentligt større økonomiske problemer i Fødevarerdirektoratet, som hverken er fremgået af direktoratets rammede- og

eller virksomhedsregnskab.« Og her taler vi om 1998. Jeg fortsætter citatet: »Det besluttes, at hele problemets omfang må afdækkes gennem en nærmere analyse af hele direktoratets økonomi. Det viser sig, at direktoratet ikke er i stand til at levere den ønskede analyse, som derefter gennemføres under ledelse af departementet. Analysen foreligger den 14. marts, og det viser sig, at de økonomiske problemer også vedrører direktoratets centrale del, regionernes drift og nye EU-kontroller.«

Vedrørende ansvarsplacering skal jeg bemærke, at direktøren i en statslig institution er øverste ansvarlige i institutionen for institutionens drift, herunder økonomifunktionen jf. § 4, stk. 3, i Finansministeriets bekendtgørelse af 20. december 1994 om statens regnskabsvæsen m.v.

Direktøren for Fødevarerdirektoratet blev fritaget for hvervet som direktør på grund af en svigtende økonomistyring, som bl.a. har ført til et konstateret merforbrug i direktoratet.

Jeg skal præcisere, at der ikke er tale om en fyring, men om en ændret placering i en anden passende stilling, hvilket er den mulighed, som tjenestemandsløven giver for et umiddelbart indgreb over for den ansvarlige direktør. Svaret er således placeret hos den person, der havde ansvaret for budgetoverskridelsen.

Christian H. Hansen (DF):

Nu nævnte ministeren før, at Folketinget ikke kunne blive orienteret, før man vidste, at det var en alvorlig situation. Og det vil sige, at det altså kun har været en lille alarmklokke, der har ringet i Fødevarerministeriet. Men det forholder sig jo sådan, at statsministeren på spørgsmål nr. S 2539 har svaret, at Statsministeriet er blevet orienteret. Der står noget om en uformel drøftelse, tror jeg.

Så vil jeg gerne spørge ministeren: Er det ganske naturligt, at man vælger at sige, at det her er ikke så stor en sag, andet end at man bare orienterer Statsministeriet, men at der ingen grund er til at orientere resten af Folketinget?

Jeg synes, det er meget bemærkelsesværdigt, at man vælger at gå til Statsministeriet og orientere om nogle ting, som man ikke mener, at Folketinget skal orienteres om. Og jeg vil sige, at flere professorer jo i dag har udtalt, at de også føler, at det er en meget mærkelig forretningsgang, man har fulgt dér – helt uden for normal procedure.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg har også bemærket de helt usædvanlige oplysninger, der er fremlagt i Politiken, og jeg vil godt spørge, om den orientering, som Statsministeriet har fået, på daværende tidspunkt skyldtes, at man var klar over, at der var nogle politiske problemer i sagen? For det er jo, så vidt jeg kan se, det eneste, der kan forklare en sådan henvendelse, nemlig at man forudså et ansvarsproblem i forhold til Folketinget.

Så vil jeg godt spørge ministeren, som nu igen forsøger at placere eneansvaret hos den daværende direktør, om ministeren på baggrund af det kendskab, som vi nu ved, at departementschefen havde i hvert fald i april – og ifølge den daværende direktørs oplysninger også allerede på et tidligere tidspunkt havde om, at der ville opstå budgetproblemer – så ikke selv finder, at det vil være rimeligt at få afklaret sin nuværende departementschefs eventuelle medviden til disse problemer, samt spørgsmålet om, hvad den daværende fødevareminister rent faktisk vidste i april og tidligere.

Annie Lunde Hansen (CD):

Vi skal jo altså fremad. Det er den vej, vi skal nu, så vi får lidt orden på tingene. Jeg vil gerne spørge ministeren: Hvornår forventer ministeren at have den nye leder på plads, så der kan skabes lidt ro og fred over Fødevarerdepartementet, så vi alle sammen kan komme videre?

Fødevareministeren (Ritt Bjerregaard):

Det er jo tydeligt nok, at der er brug for at prøve at skabe nogle myter om det her, og det viste både hr. Christian H. Hansens spørgsmål og hr. Keld Albrechtsens, og derfor skal jeg læse statsministerens svar i al sin enkelhed.

Statsministeren svarer: Jeg hørte først selv om de økonomiske problemer i Fødevarerdepartementet, da sagen dukkede op i pressen. Jeg kan tilføje, at det over for mig er oplyst, at Statsministeriet under en uformel drøftelse i slutningen af 1999 af Fødevareministeriets departement blev orienteret om, at der måtte forudses økonomiske problemer i direktoratet, men at der først måtte gennemføres en nærmere analyse. Jeg blev ikke orienteret herom på daværende tidspunkt. Baggrunden var, at der var tale om foreløbige oplysninger, og at sagen blev håndteret af Fødevareministeriet.

Det er vist ærlig talt meget vanskeligt at koge meget mere suppe på det svar, der er givet her.

Så spørger fru Annie Lunde Hansen mig om, hvornår den nye leder er på plads, og dér kan jeg sige, at vi jo har opslået stillingen. Jeg kan ikke engang huske, hvornår det er, at ansøgningsfristen udløber. Men alt afhængigt af, hvad der er for nogle ansøgere, interne eller eksterne, og involvering af medarbejdere osv., kan jeg vide noget om, hvornår stillingen er besat. Det er klart, at jeg ligesom fru Annie Lunde Hansen er vitalt interesseret i, at vi kan få det gjort så hurtigt som overhovedet muligt, sådan at vi kan få direktoratet til at fungere ordentligt igen.

Så skal jeg nøjes med at sige til hr. Keld Albrechtsen, at det jo er meget klart efter de samråd, der har været i Fødevarerdepartementet, at nogle af de overskridelser, som direktøren omtalte i TV-Avisen i søndags, hænger sammen med virksomhedsregnskabet, og det var selvfølgelig fuldt bekendt for departementet og selvfølgelig underskrevet af departementschefen.

Christian H. Hansen (DF):

Nu bruger ministeren formuleringen: at nogle forsøger at koge suppe på nogle ting. Det er vel ganske naturligt, at nogle forsøger at få afklaret nogle ting fuldstændig. Ministeren har jo selv udtalt her for nylig, at nogle talte mod bedre vidende, og så sætter vi nogle spørgsmål på for at komme ned og blive bedre vidende. Så er vi nødt til at komme af med vores spørgsmål her.

Under ingen af de samråd eller i ingen af de udtalelser, der er kommet siden hen, er det jo kommet frem, at Statsministeriet har været orienteret om den ting. Og hvis det er en så naturlig ting, så kan jeg ikke forstå, at det ikke er kommet frem under nogen af samrådene, at Statsministeriet har været orienteret om det. Det kan godt være, at ministeren synes, det er ganske naturligt, men jeg synes ikke, det er ganske naturligt, at man drøfter noget af den her karakter i Statsministeriet, uden at i hvert fald i det mindste Fødevarerudvalget bliver orienteret om, at der har været sådan en drøftelse, og at der eventuelt er nogle ting på vej.

Henning Grove (KF):

I juni 1999 blev departementschefen orienteret om, at der manglede en stor sum penge i Fødevarerdepartementet.

Nu, 1 år efter, finder man ud af, nøjagtig hvor mange det er, og man har bedt om aktstykker. Kan vi også i fremtiden forvente, at når

der kommer et problem af den størrelsesorden, så vil det tage ministeriet 1 år, inden det finder ud af, hvad der skal gøres? Er det den normale arbejdsgang, og er det den normale hurtighed, man behandler sagerne med i Fødevarerministeriet?

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, at ministeren skal være forsigtig med at beskyldte os for at forsøge at skabe myter. Ministeren vil givetvis erindre det arbejde, vi gjorde i forbindelse med f.eks. den berømte faxesag. Jeg tror ikke, at ministeren dér vil kunne finde belæg for at påstå, at jeg forsøgte at skabe nogen som helst myter. Det har jeg heller ingen intentioner om i den her sag, men jeg har en klar og fast, målsat beslutning om, at vi skal til bunds i denne her sag.

Så vil jeg godt spørge ministeren: Den tidligere fødevarerminister har jo sagt, at han ikke vidste noget før i slutningen af 1999. Kan ministeren bekræfte, at ministeren vidste, at den daværende fødevarerminister rent faktisk vidste noget af en vis betydning allerede fra juni eller fra sommeren 1999? Og kan ministeren også bekræfte, at det nu er kommet frem, at departementschefen allerede havde kendskab til budgetoverskridelser i foråret 1999? Og finder ministeren, at det på den baggrund vil være nødvendigt at undersøge, om den daværende fødevarerminister også vidste noget helt tilbage til foråret 1999?

Det her er altså ikke et spørgsmål om myter, det er et spørgsmål om, at der faktisk hviler en tung mistanke på den daværende fødevarerminister.

Fødevarerministeren (Ritt Bjerregaard):

Det er jo tydeligt nok, at der er et fint samspil imellem Dansk Folkeparti og Enhedslisten i denne her sag i et forsøg på at udbygge det, jeg kalder myterne. Jeg skal gerne gentage igen, hvad der er svaret fra Statsministeriet.

Statsministeren siger: Jeg kan tilføje, at det over for mig er oplyst, at Statsministeriet under en uformel drøftelse i slutningen af 1999 blev orienteret om, at der måtte forudsiges økonomiske problemer.

Der var da grund til bekymring i Folketinget, hvis det var sådan, at en departementschef ikke sørgede for at orientere Statsministeriet om, at man var i gang med nogle problemer i et af direktoraterne. Statsministeren selv siger, at han først hørte om problemerne, da sagen dukkede

op i pressen. Sådan foregår nu engang kommunikationen, og det synes jeg overhovedet ikke der er nogen grund til at bekymre sig over.

Og så kan jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, at spørgsmålet om den tidligere fødevarerminister er jo blevet stillet igen og igen. Jeg gjorde af samme grund det i Fødevarerudvalget, at jeg havde en tekst, som jeg læste op i Fødevarerudvalget, som efterfølgende er sendt over til Fødevarerudvalget, sådan at man har den helt præcise formulering. Jeg skal gerne læse den tekst, som nu efterhånden, tror jeg, har været kendt for de fleste i ganske lang tid. Den lyder:

»Efter det oplyste har departementschefen i perioden efter den 17. juni 1999 som led i den almindelige løbende orientering af ministeren nævnt, at der kunne være problemer vedrørende etableringsomkostningerne. I december 1999 orienteres ministeren om, at vi må forudsige egentlige problemer i direktoratet som helhed, det vil sige både centralt og i regionerne, men at der gennemføres en nærmere analyse af problemerets omfang«.

Så mange var ordene dengang, og så mange er ordene i dag. Jeg ville gerne have svaret hr. Henning Grove, men der er ikke mere tid.

Christian H. Hansen (DF):

Nu nævner ministeren, at der skulle være et godt samspil mellem Dansk Folkeparti og Enhedslisten i det her spørgsmål. Man kunne så vende det om og sige, at de partier, der er ganske tavse i den her sag, måske har et godt samspil med ministeren. Det er ikke en beskyldning, som jeg kunne finde på at stå og fremkomme med, men som jeg nærmest blev provokeret lidt til at sige.

Jeg vil spørge, om ministeren ville være tryk ved, at en departementschef sad inde med en viden om budgetoverskridelser, som ministeren først fik at vide ca. et halvt års tid efter. Ville den nuværende minister være tryk ved det?

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Fødevarerministeren.

Der er ikke flere, der har meldt sig i første omgang.

Fødevarerministeren (Ritt Bjerregaard):

Så vil jeg benytte lejligheden til at svare hr. Henning Grove på det spørgsmål, der blev stillet før. Hr. Henning Grove siger, at i hvert fald i juni 1999 hører departementschefen første gang om problemerne, det er jo fremgået af de

referater i plangruppen, som har været offentliggjort.

Det triste ved den situation er, at der ikke er nogen form for dokumentation. Jeg tror også, det er fremgået af den efterfølgende debat, og derfor efterlyses der selvfølgelig en argumentation og en dokumentation for, hvad det er for et beløb. Var der dækning for det, og hvad drejer det sig om? Man kan se af de referater, der efterfølgende har været offentliggjort, at den forespørgsel gentages på senere tidspunkter i forbindelse med de forlydender, der er fremme om det. Man skal faktisk helt frem til december, før man får konkret viden, og det er først, da departementet selv er gået ind i det, fordi direktoratet ikke er i stand til at klare besvarelsene.

Jeg vil sige, at jeg sandelig ikke håber, at det er normal arbejdsgang. Jeg finder det kritisabelt, at det er foregået på den måde i Fødevaredirektoratet. Det har jeg taget konsekvenserne af ved at anbringe et ansvar for det, der er foregået, og jeg synes bestemt ikke, det er acceptabelt, at der er så lange ekspeditionstider, som der her har været tale om.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2736

3) Til justitsministeren af:

Peter Skaarup (DF):

»Hvad kan ministeren oplyse om politiets håndtering af begivenhederne i forbindelse med UEFA Cup-finalen mellem tyrkiske Galatasaray og engelske Arsenal i København onsdag den 17. maj 2000, herunder give en vurdering af, om politiet havde de nødvendige personelle og materielle ressourcer til at håndtere situationen?«

Skriftlig begrundelse

Spørgsmålet stilles med henblik på at få en redegørelse fra ministeren for begivenhederne i forbindelse med UEFA Cup-finalen, herunder en vurdering af om ministeren skønner, at politiet havde de nødvendige styrker til løsning af opgaven, og om det materiel, som politiet rådede over, skønnes at være af en tilstrækkelig kvalitet, egnethed og tilstede i et omfang, som situationen krævede. Der tænkes f.eks. på, om politiets panserbiler var gode nok til opgaven,

var egnede i de situationer, som opstod, om panserbilerne var til rådighed i et tilstrækkeligt antal, eller om politiet bør have flere og/eller andre køretøjer, f.eks. mobile vandkanoner.

Peter Skaarup (DF):

Grunden til, at spørgsmålet er stillet, er jo følgerne af den UEFA Cup-finale, vi så i sidste uge her i landet, hvor der var meget store optøjer på dansk grund, noget, der nærmest kunne minde om Nørrebro-ulyggheder eller lignende.

Jeg må skynde mig at sige, at vi i Dansk Folkeparti bestemt ikke har nogen kritik mod politiet. Det er ikke det, vi ønsker at fremføre ved at stille justitsministeren det her spørgsmål. Vi synes, at politiet har gjort et bravt og godt stykke arbejde på alle måder, håndteret situationen fint, men vi må så nok samtidig sige, at med den meget store deltagelse, der var af de hooligangrupper, der kom fra andre lande, synes vi, det ville være relevant, at ministeren her i Folketinget kommer med en redegørelse for, om der er ting, hjælpemidler, som politiet mangler. Det kunne f.eks. være vandkanoner.

Derfor vil vi godt have ministerens svar her i dag.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg er glad for, at jeg kan sige, jeg til fulde deler spørgerens ros til dansk politi for håndteringen af de hændelser, der forleden aften fandt sted her i København. Jeg har kun ros tilovers for politiets håndtering af begivenhederne i forbindelse med UEFA Cup-finalen.

Jeg er klar over, at der fra forskelligt hold, herunder fra såkaldte hooliganeksperter, har været sat spørgsmålstegn ved, om politiet burde være gået endnu mere håndfast til værks over for uromagerne, men som det også har været omtalt i dagspressen, var der under den forudgående semifinalenkamp mellem Galatasaray og Leeds, der blev afholdt den 6. april i Istanbul, voldsomme uroligheder, hvorunder adskillige fodboldtilhængere blev hårdt kvæstet og to dræbt. Og det var på trods af en meget kontant indgriben fra en endog meget stor politistyrke, der var indsat i Istanbul.

Så vi må altså se i øjnene, at hvis to grupper af personer, og navnlig af den størrelsesorden, som vi oplevede i København den 17. maj, absolut ønsker at komme op at slås, så kan nok så meget politi ikke forhindre det.

I en sådan situation må det handle om først og fremmest at sikre udenforstående borgere mod at blive ofre for den hærgen, som nællemagerne ønsker, og det var ikke nogen nem opgave, når vi tager omstændighederne i betragtning. Politiet formåede imidlertid med deres indsats i al væsentligt at begrænse volden til personer, som selv havde søgt den.

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at Politidirektøren i København har oplyst over for mig, at såvel de materielle som de personelle ressourcer, der blev indsat, var tilstrækkelige.

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg siger tak for besvarelsen fra ministeren. Jeg mener nu stadig væk, at der kunne være grund til at se på, om politiet, f.eks. i forbindelse med de optøjer, der var på Københavns Rådhusplads, kunne have brug for eksempelvis vandkanoner i den pågældende situation. Vi så jo meget store menneskemængder slås på en måde, hvor politiet af gode grunde ikke kunne gøre ret meget ved situationen, men det kunne være en fordel for politiet at tage sådanne vandkanoner, som jo ikke gør ondt, men som kan rydde et område meget hurtigt, i anvendelse, og derfor vil jeg godt høre ministerens svar lige præcis på spørgsmålet om vandkanoner.

Så vil jeg henvise til en artikel, der har været i Ekstra Bladet her tirsdag den 23. maj, det vil sige i går, angående en af de hooligans, der kom fra England, og som viser sig allerede i 1982 at have begået alvorlig kriminalitet i forbindelse med fodboldkampe; han var 9 måneder i fængsel på det pågældende tidspunkt.

Der er tale om en person, der hedder Paul Dineen, som på det pågældende tidspunkt blev fængslet, fordi den fodboldvold, der skete, kostede mindst et menneskeliv. Han har i lang tid deltaget i en gruppe, der har lavet uro og ballade i forbindelse med fodboldkampe, overfaldet mennesker osv., og han var altså med under de optøjer, der var i København. Der vil jeg godt høre, om ikke vi kan få et samarbejde i gang – eller der er måske allerede sådan et samarbejde i gang – mellem politiet i Danmark og de klubber, eventuelt politiet, i England og andre steder, så man sikrer sig mod, at sådanne fodboldbøller kommer ind i landet overhovedet.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Spørgsmålet om, hvorvidt der til dansk politi skal indkøbes vandkanoner, der kunne anvendes i forbindelse med f.eks. større optøjer i forbindelse med sportsbegivenheder, er jo primært et polititaktisk spørgsmål. Det har også været overvejet i dansk politi, om der var et behov i Danmark for at indkøbe vandkanoner, og jeg kan sige, at det har været politiledelsens opfattelse hidtil, at der ikke er et behov i Danmark for at anvende vandkanoner.

Når det drejer sig om større rydningsopgaver for politiet, så har politiet et ganske effektivt middel, som også blev anvendt den 17. maj i forbindelse med politiets arbejde ved de store uroligheder, der var forud for UEFA-cupfinalen, nemlig tåregas, og sådan som det er oplyst for mig, er det fortsat dansk politis opfattelse, at der ikke er et polititaktisk behov for at indkøbe vandkanoner til dansk politi. Det er også i overensstemmelse med den opfattelse, jeg har som justitsminister.

Til spørgsmålet om, hvordan vi kan samarbejde bedre over landegrænserne i forbindelse med bl.a. deltagelse af tilskuere i store idrætsarrangementer, herunder også afslutningen i de europæiske cupfinaler, hvor der kommer tilrejsende til det fra andre lande, kan jeg sige, at her har vi netop et samarbejde. Det er etableret inden for rammerne af EU, både i forhold til at have forbindelsesofficerer eller forbindelsespolitifolk, der kan rejse med. I forbindelse med afslutningen på Europamesterskaberne i Belgien og Holland her i juni måned vil der også deltage danske politifolk, såvel som der vil deltage politifolk fra de andre deltagende lande, for at sikre, at der er politifolk, der kan udpege personer, der kunne være risikopersoner.

Men det er klart, at det er det nationale politi, der har de eksekutive beføjelser, det er det, der er politimyndighed i de pågældende lande, hvor begivenheden finder sted.

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil så godt i forlængelse af det svar, som jeg takker for, spørge justitsministeren, hvad der så er gået galt i det pågældende tilfælde, fordi den person, der er kommet hertil, har altså haft lang fængselsstraf forudgående og er alligevel kommet ind i landet. Og derfor synes jeg måske, at jeg vil bede ministeren over for Folketinget svare på, om der er nogen problemer med de her ordninger. Vi hilser selvfølgelig velkommen, at

ordningerne findes, men der er altså åbenbart også nogle huller i dem.

Jeg kan forstå på politikommissær i København, Flemming Steen Munch, at han også synes, det lyder meget væmmeligt, at en hooligan med lang fængselsstraf bag sig er kommet til landet og fejrer det på den måde. Men jeg håber, ministeren vil svare på det.

Vi ved så, at der har været en del uroligheder baseret på, at tyrkiske og engelske tilskuere er kommet her til landet, men vi ved også, at der var en del professionelle ballademagere med under de uroligheder, bl.a. herboende andengenerationsindvandrere, tilhængere af de yderliggående fankubber for FCK, Brøndby og AGF, hvor der vistnok nærmest er nazistiske elementer med. Og dér kunne jeg godt tænke mig at spørge ministeren, om der kan gøres noget for at kortlægge de bølgeoptøjer, som de personer har været medvirkende til, og hvad der kan gøres for at undgå, at herboende personer deltager i den slags optøjer og ligesom kobler sig på den ballade, der i forvejen bliver skabt.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Jeg kan oplyse, at allerede i april måned, da det stod klart for Københavns Politidirektør, at UEFA Cup-finalen skulle stå mellem Galatasaray og det engelske Arsenal, og at det jo var besluttet, at det skulle finde sted i Danmark, i Parken her i København, indledte Københavns Politi et samarbejde med UEFA, med DBU og med Parken samt de to pågældende klubber, Galatasaray og Arsenal.

Københavns Politi har også via Rigspolicehens forsøgt at tilvejebringe så mange konkrete oplysninger som muligt om de tilrejsende fodboldtilhængere og deres rejsemåde, ankomsttider, indkvartering, afreisetidspunkter og i øvrigt også, om der var nogen af dem, man havde forventet havde forsæt til og planer om at udøve vold og optøjer. Man vidste også, at der var tale om, at der ville deltage 12.500 tyrkiske tilhængere i Parken og også 12.500 engelske tilhængere. Der var ikke nogen forudgående oplysninger til Københavns Politi ud over nogle løse rygter, men der var ikke nogen dokumenterede oplysninger om tilrejsende ballademagere.

Det forhindrede dog ikke, at Københavns Politi tilrettelagde sit arbejde ud fra den opfattelse, at der kunne opstå store sammenstød mellem de tilrejsende, men i øvrigt også ud fra,

at der kunne være andre udefra, der ville forsøge at øve indflydelse.

Hen på aftenen indløb der så oplysninger om – og de kunne bl.a. også bekræftes – at der var nynazister her fra landet, danske fodboldbøller og også andengenerationsindvandrere fra København og fra andre byer på Sjælland, som ville tage del i balladeoptøjerne. Og det var baggrunden for, at det blev besluttet at rekruttere yderligere politifolk omkring aftenstid, som kunne deltage kort før klokken 20.

Jeg skal sige til det andet spørgsmål, om det også kan bekræftes, at der var herboende deltagere, som indgik, at oplysninger fra Københavns Politi viser, at der var 64 anholdte, og af de 64 anholdte var 35 herboende. Der blev anholdt 29 tilrejsende, hvoraf 18 er blevet udvist. Og de tal er selvfølgelig en understregning af, at der var herboende, som deltog ganske aktivt i balladeoptøjerne.

Det er klart, at vi både internationalt og nationalt fokuserer meget på, hvordan vi kan bidrage til at bringe optøjer ned i forbindelse med bl.a. fodboldkampe.

Peter Skaarup (DF):

Jamen jeg synes, jeg savner et svar på det direkte spørgsmål om den person, der hed Paul Dineen, og hvad der gik galt i det konkrete tilfælde. Den pågældende kom ind i landet, selv om vedkommende altså har siddet i fængsel i ni måneder og var betragtet som en af de værste fodboldbøller.

Der foregår i øjeblikket en debat om, hvorvidt man kan registrere voldelige fodboldtilhængere, det kunne være nogle af de nazistiske grupper eller grupper med nazistisk tilhørsforhold på den ene eller den anden vis, som laver ballade i forbindelse med fodboldkampe, eksempelvis superligakampe. Jeg kan forstå, at nogle af de grupper også har været aktive i forbindelse med UEFA Cup-finalen og de optøjer dér. På den baggrund vil jeg godt spørge justitsministeren, hvor langt man er nået med bestræbelserne for at sikre et egentligt lovgrundlag for at kunne registrere sådanne tilhængere.

Så vidt jeg har forstået, gør man det i dag på det uformelle plan rundtomkring i fodboldklubberne, noget, der måske i virkeligheden er på kant med loven. Der synes jeg, det kunne være relevant at høre ministerens opfattelse af, om det er noget, der kan tillades, eller om der er

noget på vej, der gør, at det kan tillades fremover.

Tom Behnke (FRI):

Ministeren kommenterede det ikke, da hr. Skaarup gav udtryk for, at det, vi så i sidste uge, var på højde med det, der er sket på Nørrebro tidligere.

Jeg vil gerne, at ministeren her tager afstand fra, at der overhovedet kan drages nogen som helst sammenligning mellem de to former for optøjer. De er vidt forskellige, og det er vidt forskellig aggressivitet, der ligger bag, også herunder at det er mod politiet.

Det andet, jeg gerne vil spørge ministeren om, er: Er det ikke sådan, at mange af dem, der lavede ballade, hovedsagelig gør det, fordi der skal være sjov i gaden? Der skal være gang i den. Og med den meget massive tv-dækning, der var af hele det her, så var der jo ingen tvivl om, at hvis der var nogen, der havde lyst til at lave ballade, så var det nu, de skulle gøre det, fordi nu var det showtime. Tv stod med alle sine snurrende kameraer, og man var sikker på, hvis man lavede ballade og lavede slagsmål og smed med cykler, så kom man i tv, og så ville man være en helt i sine venners øjne.

Er det i virkeligheden ikke sådan, at medierne måske har været en af de store katalysatorer til, at balladen er startet og har udviklet sig så voldsomt, som den har gjort? Men i samme åndedrag: Det er jo ikke noget, Folketinget skal eller vil blande sig i.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Ja, først til spørgsmålet om, hvad der er gået galt, siden en tidligere dømt for hooliganisme fra England kunne rejse til Danmark og deltage som tilskuere, men også foruden det måske endda som en af dem, der udøvede ballade her i landet.

Det er jo fremgået i pressen, at Københavns Politi ikke havde nogen faste holdepunkter for, at der var nogen af dem, der skulle tilrejse fra England, som på forhånd var spottet som personer, der kunne give anledning til de her uroligheder, som vi så. Det er jo ikke ensbetydende med, at der ikke iblandt dem kan være det. Og det viser jo blot nødvendigheden af, at det samarbejde, vi har over grænserne mellem de pågældende landes politi, er nødvendigt, og at det netop er nødvendigt at intensivere viden om, hvem der blandt fodboldtilhængere har en ad-

færd, som er kriminel, og en adfærd, som er uacceptabel, og som man på alle mulige måder skal forsøge at forebygge kommer til udfoldelse.

Så det er baggrunden for det. Det er ikke en kritik af det engelske politi, men der kan ske det, at pludselig kan én indrejse. Han er jo lovligt indrejst her. Jeg går ud fra, at han ikke er efterlyst af det engelske politi, og at han har afsonet sin straf, men han har altså tidligere været straffet for fodboldoptøjer.

Til spørgsmålet om danske initiativer og etablering af et egentligt register over folk her i landet, der laver bølgeoptøjer i forbindelse med fodboldkampe, er det noget, der overvejes. Vi har et koordinationsudvalg i dansk politi mellem de politikredse, der har en superligaklub liggende i politikredsen. Under det koordinationsudvalg er der en arbejdsgruppe af politifolk, der sidder og arbejder med spørgsmål om etablering af et sådant register.

Der er efter de oplysninger, jeg har, endnu ikke kommet nogen indstilling til Rigspolitechefen fra den arbejdsgruppe eller fra koordinationsudvalget. Det er et spørgsmål, jeg vil tage stilling til, når der måtte komme en indstilling fra Rigspolitechefen om nødvendigheden af i Danmark at have et egentligt register over balademagere i forbindelse med fodbold her i landet.

Men når det er sagt, forhindrer det jo altså ikke, at der er et meget stort fokusfelt på det her. Jeg har selv været ude og drøfte det her med sikkerhedscheferne i danske superligaklubber, med DBU og med det her koordinationsudvalg i dansk politi for ikke så længe siden, og det er et felt, som har meget stor bevågenhed, både politisk hos regeringen og også i dansk politi.

Til spørgsmålet fra hr. Tom Behnke: Jeg er enig. Jeg kan bekræfte, at det heller ikke er mit syn på det, at det, der fandt sted den 17. maj, kan sammenstilles med begivenheder, vi har haft tidligere på Nørrebro. Det er af en helt anden karakter. Det er også en anden politimæssig opgave, og det er jeg helt enig med hr. Tom Behnke i, men der kan godt for borgerne, der ser billeder – der er jeg så til gengæld enig med hr. Skaarup – synes at være lighed mellem begivenhederne. Uanset om det er Nørrebro eller det er Rådhuspladsen, så er det ubehageligt, og det er noget, vi skal gøre alt for at bekæmpe.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Kun et enkelt opfølgende spørgsmål i forhold til justitsministerens besvarelse.

Angående den konkrete person, Poul Dineen, som er blevet nævnt flere gange her i spørgetiden, vil jeg gerne have justitsministeren til krystalklart at fortælle os, om ministeren finder, at det var en fejl, at den pågældende kom ind i Danmark i forbindelse med fodboldkampen. Jeg forstod på justitsministerens svar, at den pågældende vist var lovligt indrejst osv., men hensigten med det politisamarbejde, man jo netop forsøger at etablere mellem engelsk politi og dansk politi i sådan en situation, må jo netop være, at en person som den omtalte ikke kommer til Danmark i den her forbindelse.

Det vil jeg gerne have justitsministerens svar på og så have at vide, om justitsministeren, hvis ikke han kan svare fyldestgørende nu, vil vende tilbage til Folketinget omkring den her konkrete sag.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Det konkrete spørgsmål fra hr. Kristian Thulesen Dahl vil jeg nødtigt stå og sagsbehandle her i Folketingets spørgetid.

Jeg kender ikke den pågældende person, og jeg kender ikke hans bagvedliggende lovovertrædelser. Det er klart, at hvis han skal afvises ved grænsen, så skal han afvises på et lovligt grundlag, og det forudsætter, at man har et kendskab til hans forsæt til at ville komme her for at lave ballade. Hvis man havde det, så ville jeg umiddelbart sige: Ja, så ville man kunne afvise ham på samme måde, som man på den tyske grænse ofte afviser folk med nazistisk tilhørsforhold, når der planlægges aktioner fra det højreekstremistiske miljø her i landet.

Så kan man sige som en mere generel betragtning, at så er formålet med det samarbejde bl.a. at kunne ruste os til at undgå og at forebygge optøjer her i landet, også i forbindelse med store fodboldbegivenheder, ved at vi på forhånd har kendskab til de personer, der forsøger at rejse hertil med forsæt til at komme her for at lave ballade.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Tak for svaret. Jeg anerkender selvfølgelig, at ministeren ikke kan stå og sagsbehandle en konkret sag her i spørgetiden, men kunne vi ikke bruge det her eksempel til at få belyst over for Folketinget, om man fra regeringens side finder, at en sag som den her omtalte burde

have dannet baggrund for, at man nægtede indrejse. Altså at man med baggrund i den her sag kunne sige, at hvis man på daværende tidspunkt havde kendt til personens fortid, så ville det have udløst, at vedkommende ikke var kommet ind. Så kan vi helt krystalklart konkretisere, hvad ministeren mener med lovlig indrejse i forhold til de optøjer, der finder sted, og hvornår man kan nægte en person indrejse.

Vi finder i Dansk Folkeparti, at med det, der i hvert fald er kommet frem og er oplyst for os, burde denne her person aldrig have fået lov til at komme ind i landet.

Søren Søndergaard (EL):

Jeg vil bare bede ministeren bekræfte, at hvis man skal sætte en effektiv stopper for, at folk fra andre EU-lande har mulighed for at komme til Danmark f.eks. via Sverige eller via Norge osv., så skal der en fantastisk omfattende politiaktivitet til, og det vil være en aktivitet af et sådant omfang, at det ikke kan undgå at gå ud over den daglige beskyttelse af danske borgere i Danmark. Så må man selvfølgelig vælge, hvad man vil have, men jeg vil godt bede ministeren om at bekræfte, at det er en enorm politiindsats, der skal til for at forhindre, at en EU-borger på en eller anden måde kan komme ind i Danmark.

Justitsministeren (Frank Jensen):

Hr. Thulesen Dahl vil jeg gerne give tilsagn om, at jeg i skriftlig form kunne lave sådan en redegørelse som den, hr. Thulesen Dahl ønsker, nemlig en beskrivelse af, hvad man kan bruge de her oplysninger til, man udveksler mellem politimyndighederne bl.a. om kampen mod fodboldhooliganismen, men det kunne jo lige så vel være, når højreekstremisterne laver deres Rudolf Hess-marcher osv.

Så jeg vil gerne give tilsagn om en redegørelse for, hvad oplysninger, der udveksles mellem politimyndighederne, kan bruges til med henblik på at nægte indrejse til sådan nogle begivenheder, for det kan man naturligvis gøre, og det gøres også. Og det er dér, hvor der er oplysninger, der er så, om jeg så må sige, håndfaste, at de kan beskrives som, at der her er tale om et klart forsæt til at forstyrre den offentlige orden i Danmark, så kan man nægte tilladelse til indrejse til sådan et konkret arrangement.

Til hr. Søren Søndergaard skal jeg sige, at allerede i min indledende besvarelse af spørgsmålet beskrev jeg, hvordan det fandt sted i for-

bindelse med semifinalen i UEFA Cup mellem Leeds og Galatasaray, og selv om der her, så vidt jeg har læst i aviserne i hvert fald, var ca. 25.000 politifolk udkommanderet til den her kamp, kunne man altså ikke forhindre, at to rivaliserende tilrejsende grupper kom op at slå og endda med meget store personskader og endda med to dødsfald til følge. Så det understreger altså også, at næsten uanset hvor stor og massiv en politistyrke man anvender i det her, så er det, hvis grupperne har det forsæt, at de vil op at slå, svært at forhindre det.

Og det samme, når spørgsmålet så drejer sig om indrejse: Det kan være svært at kontrollere ved alle indrejser, specielt fra de nordiske lande, hvor vi jo ikke har nogen personkontrol ved grænsen, at der ikke kommer folk med det formål at lave ballade.

Dér skal vi gøre, hvad vi kan, men vi skal selvfølgelig også sørge for, at vi ikke ødelægger de positive oplevelser, størstedelen af borgerne har, bl.a. ved store fodboldarrangementer. Det skulle vi jo nødig tage fra resten af befolkningen på grund af et heldigvis begrænset antal, der kommer med det formål at lave ballade.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 2737

4) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Hvad er forklaringen på, at de økonomiske vismænd betegner euroens økonomiske fordele for Danmark som »små og usikre«, mens Økonomiministeriets embedsmænd er helt anderledes europoitive i deres 577 sider tykke rapport?«

Skriftlig begrundelse

De økonomiske vismænd er uafhængige af særinteresser og uafhængige af regering og Folketing. De kan derfor skrive nøgternt, sagligt og afbalanceret uden større ricisi for deres karrieremuligheder. Anderledes står det til med embedsmændene i Økonomiministeriet, som er underlagt en eurofanatisk minister, der betegner euroen som »en fantastisk succes«, uanset at euroen er faldet meget kraftigt i kurs over for stort set alle valutaer i verden.

Frank Dahlgaard (UP):

Økonomiministeriet kom jo for en måned eller halvanden siden med en 577 sider tyk rapport, som jo var en lang lovprisning af europrojektet, og som nærmest havde den konklusion, at man var lidt småt begavet, hvis man ikke kunne indse fordelene ved det her.

Så kommer de økonomiske vismænd med en rapport, som i sin helhed er offentliggjort nu her i disse minutter, men hvis konklusion vi har kendt i en uge, og som siger, at når det drejer sig om samfundsøkonomien, så er der ikke nogen særlige fordele at hente. De er i hvert fald, hvis de er der, små og usikre. Og det kræver jo unægtelig en forklaring.

Hvordan kan Økonomiministeriets økonomer køre en stor rapport, som er en lovprisning, og så kommer Det Økonomiske Råds uafhængige økonomer med en helt anden konklusion?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg skal korrigere hr. Frank Dahlgaards introduktion ved at understrege, at de 577 sider, som Økonomiministeriet og Finansministeriet har afleveret efter, jeg havde nær sagt bestilling fra Folketinget, er en meget grundig og fagligt seriøs analyse af en lang række spørgsmål. Og det er der heller ikke nogen fagøkonomer uden for Folketinget der har anfægtet. Det var punkt 1.

Punkt 2: Det Økonomiske Råd har lavet en analyse på 47 sider. Derfor er det jo heller ikke rimeligt over for Det Økonomiske Råd at sammenligne det med de 577 sider, men o.k.

Desuden må jeg sige, at det spørgsmål, der er stillet til mig her i dag af hr. Frank Dahlgaard, jo i virkeligheden bedst kan besvares af Det Økonomiske Råd selv, men jeg vil meget gerne prøve at bidrage til et svar.

Det Økonomiske Råd fremhæver en række effektivitetsgevinster ved dansk deltagelse i den fælles valuta – fire: Den ene er sparede vekselomkostninger, den anden er en indsnævring af rentespændet, den tredje er fjernelse af valutakursudsving over for eurolandene, og den fjerde er øget konkurrence, alt sammen ved deltagelse i euroen.

Det er nøjagtig de samme fire elementer, Økonomiministeriets og Finansministeriets rapport fremhæver, og der er overhovedet ingen tvivl om, at effekten af de fire forhold samlet set er positiv. Man kan diskutere størrelsen, men man kan ikke diskutere, at der samlet er et positivt fortegn.

Frank Dahlgard (UP):

Jamen det var et skuffende svar, for det indeholder konkrete fejl: Ministeren siger, at der ikke er nogen økonomer uden for Folketinget, som har anfægtet den over 500 sider tykke rapport fra Økonomiministeriet, men det er jo ikke tilfældet. Jeg var selv inviteret over i Økonomiministeriet – og tak for det, det er ministerens fortjeneste – sammen med nogle af mine folk i Nationernes Europa, nemlig professor Hans Aage fra Roskilde Universitet og lektor Henrik Kureer fra Køge Handelsskole, nationaløkonomer, og vi havde et 3 timers møde med forfatterne bag rapporten, ministeriets embedsmænd, et godt, konstruktivt møde, hvor vi påviste en lang række fejl og mærkelige forudsætninger og underlige vurderinger.

Det har jeg så fået svar på for nylig, men det er altså ukorrekt, at det ikke er anfægtet fra fagøkonomisk side uden for Folketinget. Det har Nationernes Europa gjort, og vi er ikke amatører.

Så vil jeg spørge ministeren, om det er antallet af sider, det kommer an på? For så har jasiden jo vundet. Det er også dem, der har pengene, ressourcerne og embedsmændene.

Men kunne en forklaring være, at de økonomiske vismænd er uafhængige af særinteresser og uafhængige af regering og Folketing og ser nøgternt på tingene?

Og hvis man føjer det til, som ministeren ikke læste op fra vismændenes konklusion, så siger de om de fire gevinster, som ministeren siger at man hæftede sig ved – og det er rigtigt – at disse gevinster vurderes ikke at være af stor betydning for den langsigtede udvikling i dansk økonomi.

Og længere nede siger de – og er det ikke rigtigt, vil jeg spørge ministeren – at når man så vejer ulemperne med, nemlig at vi ikke kan føre vores egen penge- og valutakurspolitik, så er det samlet set vismændenes vurdering, at de økonomiske konsekvenser ved medlemskab er små og usikre.

Det var flere spørgsmål, som jeg håber at ministeren vil svare på.

Keld Albrechtsen (EL):

Vil ministeren ikke i det mindste medgive – efter nu også at have haft lejlighed til at se på vismændenes redegørelse – at de fordele ved et nej, som f.eks. er forbundet med, at man vil have nogle langsigtede valgmuligheder til f.eks. at få en valutaordning som den, man i dag har i

Sverige eller i England, jo slet ikke nøgternt er beskrevet i ministerens rapport?

Og tilsvarende, når vi ser på ulemperne i forbindelse med et ja, må ministeren vel også medgive, at de jo overhovedet ikke er beskrevet i ministerens egen rapport.

Og vil ministeren ikke også medgive, at den skræmmekampagne, som ministeren forsøgte at føre med hensyn til konsekvenserne af et nej, og som vi dog heller ikke har hørt så meget til på det sidste – det skal jeg medgive – herefter jo må betegnes som aflyst?

Det håber jeg vi kan få tilsagn fra ministeren om.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg må anmode om mere ro i salen.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Et af de vigtigste argumenter fra ministerens side i forhold til det spørgsmål, der er stillet, var antallet af sider i en rapport. Jeg synes, det var meget, meget tankevækkende og et svar, vi bestemt kan bruge også i den videre debat.

Men det, jeg vil spørge økonomiministeren om i relation til det her, er, om ministeren kan huske, at økonomiministeren har haft et indlæg i aviserne, bl.a. den 12. maj i Herning Folkeblad, hvor ministeren ironiserer over, at euromodstanderne synes, at den rapport, Økonomiministeriet kom med, var et partsindlæg, og i ironiseringen af det siger økonomiministeren så, at det er, fordi DUPI er underlagt Udenrigsministeriet.

Så kan læserne jo selv regne ud, at så må det være bestilt arbejde og betalt af offentlige midler osv. Og dér skriver økonomiministeren så videre, at Det Økonomiske Råd efter sigende også skulle komme med et kapitel om den fælles valuta her i maj, men Det Økonomiske Råd er også på finansloven, så den kan man vel heller ikke regne med? Altså underforstået, at selvfølgelig kan man regne med Det Økonomiske Råd, ligesom ministeren mener, at man kan regne med de øvrige rapporter.

Og det, der så er sket her på det seneste, er, at vismændene og Det Økonomiske Råd så kommer med en rapport, som ministeren ikke lige havde regnet med, og derfor skal regeringen nu af al magt forsøge at underløbe de konklusioner, de økonomiske vismænd kommer med, for at stå med sin politiske holdning om, at Danmark skal være med, og at et ja er det eneste saliggørende den 28. september.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Det er dog utrolig vanskeligt at kommunikere bare en lille smule sagligt. Når jeg anfører side-tallene, så er det for at give Det Økonomiske Råd en chance for at forklare sig med hensyn til, at det ikke har så mange aspekter med, som regeringen har i sin meget store rapport.

Det er jo selvfølgelig klart, at man ikke kan have det samme analysmateriale med på 47 sider, som man kan have på over 500 sider. Det er ingen som helst kritik af Det Økonomiske Råd fra min side. Det er et forsøg på at forklare, hvorfor der ikke kan være den samme mængde analyser.

Det er også fuldstændig klart, at Det Økonomiske Råd er uafhængigt, ligesom DUPI er uafhængigt, i min måde at se tingene på. Og jeg anfægter ikke Det Økonomiske Råds muligheder for at være uafhængigt.

Og jeg vil også gerne sige til hr. Thulesen Dahl, som jeg er ved at svare lige nu, at Det Økonomiske Råd selvfølgelig har ret til at have nøjagtig de konklusioner, det vil, men jeg har til gengæld også ret til at forholde mig til det faglige i det. Det har jeg sådan set ikke engang gjort endnu. Jeg har bekræftet, hvor der er sammenfald mellem Det Økonomiske Råds og regeringens konklusioner på det faglige niveau. Der er ingen uenighed.

Så vil jeg godt tage det næste skridt og sige: O.k., hvori består så uenigheden? Hvad er det for en anden analyse, Det Økonomiske Råd laver? Det er meget, meget centralt, at Det Økonomiske Råd siger, at det er den effektivitetsgevinst, den fordel, der er ved at være med i den fælles valuta, der skal vejes op over for det forhold at have en selvstændig pengepolitik til sin rådighed. Det betyder på almindeligt dansk, at DØR, Det Økonomiske Råd, forudsætter, at vi kan bruge pengepolitikken uafhængigt af euro-området, eller sagt på en tredje måde, at Danmark har en flydende valutakurs.

Det er jo den forudsætning, Det Økonomiske Råd lægger ind, og det er ikke det valg, vi har den 28. september, og det ved både Dansk Folkeparti og hr. Frank Dahlgaard. Det er jo ikke et valg med hensyn til, om vi skal være med i den fælles valuta eller vi skal have en flydende valutakurs-politik. Det har et meget, meget bredt flertal i Folketinget bekræftet. Selv Dansk Folkeparti har bekræftet det. Så det er ikke det, der er interessant.

Men i den analyse glemmer Det Økonomiske Råd eller har ikke plads til det – hvad ved jeg? – at se på de praktiske erfaringer med flydende valuta for små, åbne økonomier. Man ser kun på det rent teoretisk, og det synes jeg selvfølgelig er et handicap for diskussionen.

Der er desværre ikke tid til at svare på hr. Keld Albrechtsens spørgsmål.

Frank Dahlgaard (UP):

Ministeren er vel klar over, at det ikke bare er de her 47 sider, som vismændene er kommet med nu, der analyserer tingene. Vismændene har jo jævnlige gennem årene beskæftiget sig med det her og i deres rapport fra foråret 1997 ganske indgående. Og der er jo ingen grund til for vismændene at gentage argumenterne gang efter gang, men deres konklusion er ganske klar: De økonomiske fordele er små, og de er usikre.

Så siger ministeren, at vismændene begynder at tale om muligheden af en flydende kronkurs, men at det jo er ren teori, og at det jo ikke er det, det drejer sig om. Jamen det kan det jo være, og her er vi måske inde ved sagens kerne. For hvis dansk valutapolitik for tid og evighed er at knytte sig til D-marken og nu euroen, så kan vi jo lige så godt opgive kronen. Men hvis vi ønsker at have muligheden for at skifte – det er jo det, der er det vigtige – så skal det jo også drøftes.

Og da euroen nu er faldet så voldsomt og har trukket kronen med ned, er vi kommet til et tidspunkt, hvor det er naturligt at drøfte, om man ikke skulle gå over til en flydende valutakurs-politik. Jeg siger ikke, jeg går ind for det, men jeg synes det er værd at drøfte. Det synes vismændene også. Vil ministeren ikke medgive det?

Og vil ministeren så ikke medgive, at det ikke bare er teori? Sverige ligger 18 km herfra. Sverige er ikke et teoretisk land. Sverige har en flydende krone. Sverige har i dag en rente, som er under den tyske, både den korte og den lange rente. I kraft af den svenske valutapolitik kan man føre en selvstændig pengepolitik og har i dag – vil ministeren bekræfte det? – en investeringsrente under den tyske.

På den baggrund må ministeren vel erkende, at det måske er meget relevant ...

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):
Hr. Dahlgaard. Taletiden er udløbet.

Frank Dahlggaard (UP):

... at vismændene drøfter denne mulighed, som Økonomiministeriet ikke tager op.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg må gøre opmærksom på, at taletiden er det, den er.

Så er det hr. Keld Albrechtsen.

Jeg vil stadig væk bede om mere ro i salen. Det er en rimelig vigtig forhandling, der finder sted her. Mere ro!

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt stille ministeren et spørgsmål, for her står vi jo ved noget afgørende:

Ministerens rapport var jo præget af en meget snæver analyse, som ikke tog de forskellige valgmuligheder med i betragtning, som befolkningen har den 28. september 2000. Og nu gentager ministeren, at det ikke handler om, at man så eventuelt kan gå over til f.eks. at have flydende valuta. Jamen ministeren må da nødvendigvis bekræfte – det vil jeg godt spørge om – at hvis man stemmer ja den 28. september, så har man uigenkaldeligt fraskrevet sig muligheden for at gå over i et andet valutasystem, hvor man f.eks. har flydende valuta. Det er konsekvensen, hvis man stemmer ja.

Hvis man stemmer nej, har man mulighed for at fastholde fastkurspolitikken, hvis man ønsker det, eller, hvis der kommer et flertal i Folketinget, der siger, at det nok er klogere at have en anden valutaordning, ligesom de har i Sverige, så kan man gøre dét. Det er ministeren da nødsaget til at bekræfte.

Jeg ved godt, at ministeren ikke havde det med i sin rapport, for det lå simpelt hen ikke inden for ministerens tankeverden, den gang hun bestilte rapporten. Men ministeren må da erkende, at hendes egen rapport altså ikke rummer svar på de spørgsmål, som virkeligheden stiller.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Spørgsmålet om antal sider er altså lidt besværligt for ministeren, for ministeren ved jo ikke, om Det Økonomiske Råd har tusind siders baggrundsmateriale, hvis man begyndte at tælle dem op, da det valgte at skrive sin rapport, og derfor er det at begynde at forholde sig til det på den måde jo alene et udtryk for det, ministeren i øvrigt så også kom til at sige, nemlig at give Det Økonomiske Råd en chance for at forklare sig, fordi man håber, at Det Økonomiske

Råd eller vismændene vil ligge under for det pres, regeringen forsøger at etablere, for at de skal komme med nogle andre konklusioner. For de konklusioner, vismændene er kommet med, passer ikke ind i regeringens jastrategi. Det er jo åbenbart for enhver.

Og så vil jeg også gerne have ministeren til at forholde sig til præcis det, som hr. Keld Albrechtsen er inde på, nemlig den diskussion, som ministeren så vil kalde teoretisk, af, hvorvidt det kan være en fordel for Danmark på et tidspunkt at have flydende valutakurser. Den diskussion er omsonst at tage efter et ja den 28. september, for dermed vil muligheden jo ikke eksistere længere. Den mulighed er kun en idé at diskutere, hvis vi stemmer nej, og alene i det vil der ligge en klarhed over, at vi da er enige om, at vi stemmer om den frihedsrettighed at have det at diskutere.

Og så kan det være, at ministeren og jeg er enige om, at det i mange stræk vil være ufornuftigt med flydende valutakurser, men det kunne da også være, at ministeren en dag ville komme på andre tanker eller jeg ville komme på andre tanker eller vælgerne ville stemme nogle politikere ind, som ønskede flydende valutakurser. Det ved vi jo ikke noget om. Men diskussionen kan være der, og den vil være relevant, fordi vi har den frie ret til selv at bestemme. Og det vil ikke være tilfældet, hvis vi stemmer ja den 28. september.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Til hr. Frank Dahlggaard: Det er helt op til hr. Frank Dahlggaard, om hr. Frank Dahlggaard ønsker at drøfte flydende valutakurs-politik som alternativ til fastkurspolitikken, selvfølgelig.

Jeg er meget, meget uenig, og det er et meget stort flertal i Folketinget p.t. også. Og det er uomtvisteligt, at der er en meget grundig analyse i Økonomiministeriets og Finansministeriets rapport »Danmark og euroen« om netop dette tema.

Det fremgår af den rapport, at ideen med flydende valutakurser netop er at have sin egen pengepolitik til rådighed. Og i den analyse, når man inddrager de praktiske erfaringer, som er gjort igennem årtier, viser det sig, at det er særdeles vanskeligt for små, åbne økonomier som den danske at få gavn af sin egen pengepolitik. Det er stort set ikke muligt.

Det er jo også derfor, der igennem årtier har været valutasamarbejde i Europa netop med det mål at have stabile valutaforhold af hensyn

til landenes økonomiske udviklinger. Og det er det samarbejde, der nu fører til skabelsen af en fælles valuta, fordi alle ser fordelene ved det undtagen hr. Frank Dahlgaard.

Så vil jeg gerne understrege, når Sverige bliver brugt af hr. Frank Dahlgaard som et godt eksempel: Sverige har ikke selv valgt at have flydende valutakurser. Man er blevet tvunget til det af markedet i begyndelsen af 1990'erne.

Enhver fagligt nøgtern vurdering viser, at Sverige har haft meget mere ustabile økonomiske forhold end Danmark har. Det er gået ud over svenske eksportvirksomheder, fordi valutaudsvingene har været så store, som de har været, og dermed er det gået ud over væksten i Sverige.

Jeg vil gerne sige til hr. Thulesen Dahl, at vi ikke stemmer om at have den valgfrihed den 28. september, men det kan hr. Thulesen Dahl selvfølgelig argumentere for at vi gør. Vi stemmer om, hvorvidt Danmark skal have en plads på lige fod med de andre medlemslande i EU og varetage sine egne interesser i Europa eller vi ikke skal. Og vi stemmer om, at der er sikkerhed for, at Danmark og den danske krone, den danske valuta, ikke udsættes for store svingninger fra valutamarkedet. Det er det, der er alternativet, ikke flydende valuta.

Frank Dahlgaard (UP):

Ministeren undlod at svare på spørgsmålet, om hun er klar over, at renten i Sverige nu er faldet under den tyske rente, ikke bare den kortfristede, men den langfristede rente af betydning for investering, produktion og beskæftigelse; den er i Sverige i dag under den tyske. Det har stået i de svenske aviser, det har stået i internationale aviser, og det er på baggrund af den svenske valutapolitik.

Jeg må spørge ministeren: Er de dumme i Sverige, når de fører en flydende kronepolitik? Er de dumme i Norge, når de fører en flydende kronepolitik? Er de dumme i Island, når de fører en flydende kronepolitik? Har de ikke forstået noget af det hele i Storbritannien, hvor også pundet flyder? Jeg mener også, det er tilfældet i Schweiz med schweizerfrancen. Er det kun os, der har fattet, hvad det drejer sig om?

Vi er det eneste af landene uden for euroen i Vesteuropa, som har en fastkurs i forhold til euroen. Vi har en rente, der er noget over den tyske, svenskerne har en, der er under. Er det ikke relevant at drøfte eventuelt et skift i valutapolitikken?

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Svaret er nej. Det er aldeles ikke relevant at drøfte en ændret valutakurspolitik for Danmark. I 18 år har vi oparbejdet en meget høj grad af troværdighed omkring Danmarks økonomisk-politiske udvikling. Vi har løst en lang række meget store problemer, vi har haft i vores samfundsøkonomi. Det har vi gjort med fastkurspolitikken som grundlag. Det har andre lande også gjort: Irland, Holland, Østrig, Portugal. Det er derfor, de lande, der har haft så stor glæde af den politik, går sammen i den fælles valuta.

Verden har forandret sig fra for 30 år siden. Man kan ikke som en lille, åben økonomi med de vilkår, der eksisterer i dag for teknologi osv., osv., operere ud fra den teori, som er i økonomiske lærebøger.

Sverige og Storbritannien har ikke selv valgt deres valutakurspolitik. De er blevet tvunget af markedet i 1992, og de har meget stort besvær med at opbygge den troværdighed, som er nødvendig for at have en stabil valuta, over for deres samhandels partnere. Og de svenske og de engelske erhvervsvirksomheder har meget store problemer med de store udsving i valutaforholdene, uanset at den lange rente periodisk i Sverige er lavere end i Tyskland.

Frank Dahlgaard (UP):

Ministerens kommentar til det forhold, at den svenske rente i dag er lavere end den tyske, var lidt utilstrækkelig. Det er jo en stor del af hele eurosidens begrundelse for, at vi skal ind i det her, at så får vi en lavere rente.

Sverige, som står udenfor og har en anden type valutapolitik end Danmark, har nu en lavere rente, og til fordel for erhvervslivet, til fordel for produktion, investeringer og beskæftigelse, er den nu også lavere end i Tyskland.

På den baggrund kan ministeren da ikke bare stå og sige, at svenskerne er tvunget ud i en situation. Er nordmændene, er islændingene, er schweizerne, er Storbritannien i dag? Det er jo længe siden, det var 1992.

Jeg siger ikke, at vi skal følge den politik, men jeg siger, at vi er kommet til en situation, også i den praktiske virkelighed i Europa i dag, hvor det er naturligt at drøfte det. Det er det, vismændene gør, og det er ikke bare teori, det er virkelighed, og det er en positiv virkelighedovre i Sverige.

Økonomiministeren (Marianne Jelved):

Jeg synes i bund og grund, at det er ret letsindig tale, hr. Frank Dahlgaard kommer med, når jeg skal være helt ærlig. Danmark har møjsommeligt på baggrund af Poul Schlütters og Henning Christophersens meget vigtige beslutning i 1982 oparbejdet et økonomisk-politisk resultat, som det er meget vanskeligt at finde magen til i vores omverden.

Der er en stor grad af politisk stabilitet i Danmark omkring det grundlag, det er sket på. Det skal man ikke kaste over styr for noget, som er meget usikkert.

Det, der er vigtigt for danske virksomheder, der eksporterer, er, at der er stabilitet på deres eksportmarkeder, at der er stabile forhold mellem de danske økonomiske vilkår og de eksportmarkeder, virksomhederne eksporterer til. Det er det, vi skal tjene penge på i Danmark. Det er det, der skal finansiere vores velfærdssamfund. Det er ikke godt for danske virksomheder at være udsat for store valutaudsving. Det må svenske virksomheder erkende, og det må britiske virksomheder erkende, også i dag.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Skaarup kan ikke få ordet mere, for spørgertiden er afsluttet ved, at hr. Dahlgaard har haft ordet fem gange. Det er altså reglerne, som jeg lige får hvisket i øresneglen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden behandling af lovforslag nr. L 278: Forslag til lov for Grønland om ansvarsforholdene på medieområdet.

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 12/4 2000. Første behandling 3/5 2000. Betænkning 16/5 2000).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Lovforslaget overgik derefter til tredje behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden behandling af lovforslag nr. L 281: Forslag til lov om ændring af straffeloven og retsplejeloven. (Forældelse, styrket indsats mod seksuelt misbrug af børn og unge samt IT-efterforskning).

Af justitsministeren (Frank Jensen).
(Fremsat 27/4 2000. Første behandling 3/5 2000. Betænkning 18/5 2000).

Der var stillet 1 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget og ændringsforslaget sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Anne Baastrup (SF):

Det er kun ganske få dage siden, at det her lovforslag kom til første behandling, og derfor har vi i SF's folketingsgruppe besluttet, at vi hverken vil stemme for eller imod lovforslaget.

Vi har dermed tilkendegivet, at det er en meget alvorlig problemstilling, der ligger i lovforslaget, men omvendt finder vi ikke, på grund af det helt urimelige arbejdspress, der i øvrigt har ligget i Folketingets Retsudvalg, at vi seriøst kunne få gennearbejdet det her lovforslag med det formål, at SF kunne støtte det.

Peter Skaarup (DF):

Dansk Folkeparti har stillet et ændringsforslag til dette her lovforslag, og det handler jo om strafferammerne.

Vi er af den opfattelse, at Justitsministeriet og regeringen for lang tid siden kunne have fremsat forslag, når det gælder selve strafferamme-